Ф. Б. ТашГУ

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 252 (1772) | 23 декабрь, 1960 йил, жума | Баҳоси 20 тийин.

СССР ОЛИИ СОВЕТИНИНГ ОЛТИНЧИ СЕССИЯСИ

МОСКВА, 21 декабрь. (ТАСС). Ватанимиз пойтахтида бешинчи чақириқ СССР Олий Советининг олтинчи сессияси ўз ишини давом эттирмоқда.

Палаталарнинг 21 декабрда Катта Кремль Саройида ва Кремль театри биносида ўтган алоҳида-алоҳида мажлисларида депутатлар СССР Министрлар Совети томонидан сессия муҳокамасига тақдим қилинган етти йилликнинг учинчи йили — 1961 йилда СССР халқ хўжалигини ривожлантириш давлат плани ва 1961 йилги мамлакат давлат бюджетининг лойиҳаларини муҳокама қилдилар.

Иттифоқ Совети мажлисида СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, СССР Госплани раиси депутат **В. Н. Новиков** ва СССР Молия министри депутат **В. Ф. Гарбузов** докладлари юзасидан музокараларда РСФСР Министрлар Совети раисининг ўринбосари **В. П. Московский**, депутатлардан **А. И. Храмцов** (Свердловск области), **Н. И. Бобровников** (Москва), **Н. Зарипова** (Тожикистон ССР), **Г. Д. Жавахишвили** (Грузия ССР), **Н. И. Смирнов** (Ленинград области), **Г. Ф. Антосяк** (Молдавия ССР), **Н. Байрамов** (Туркманистон ССР), **В. К. Лукс** (Латвия ССР), **Л. И. Лубинников** (Кемерово области), **А. С. Аракелян** (Арманистон ССР), **А. Т. Веймер** (Эстония ССР), **Ю. Ю. Матулис** (Литва ССР), **П. Я. Афанасьев** (Магадан области), **Ю. Г. Мамедалиев** (Озарбайжон ССР), **М. Я. Канунников** (Псков области) сўзладилар.

Миллатлар Советининг мажлисида музокараларда депутатлардан **Г. А. Гегешидзе** (Грузия ССР), **М. А. Искандеров** (Озарбайжон ССР), **В. И. Клаусон** (Эстония ССР), **Н. Додхудоев** (Тожикистон ССР), **Л. Н. Соловьев** (ВЦСПС секретари), **Э. Ф. Силиня** (Латвия ССР), **А. Ф. Диордица** (Молдавия ССР), **Э. И. Озарский** (Литва ССР), **К. Кондучалова** (Қирғизистон ССР), **У. К. Ваҳобова** (Ўзбекистон ССР). Туркманистон ССР Министрлар Советининг раиси **А. А. Анналиев**, **С. А. Мовсесян** (Арманистон ССР), **С. Г. Батиев** (Татаристон АССР), СССР Министрлар Совети қурилиш ишлари Давлат комитетининг раиси **В. А. Кучеренко**, **Г. И. Кондратьев** (Марий АССР), СССР Олий ва ўрта махсус таълим министри **В. П. Елютин**, **А. М. Луговой** (Николаев области), **З. В. Панев** (Коми АССР), **А. М. Чимба** (Тува автоном области) сўзладилар. (ТАСС).

* * *

МОСКВА, 22 декабрь. (ТАСС). Кремлда бешинчи чақириқ СССР Олий Совети олтинчи сессиясининг мажлислари уч кундан буён давом этмоқда. **Миллатлар Совети** ва **Иттифоқ Советининг** алоҳида-алоҳида ўтказилаётган мажлисларида депутатлар мамлакат халқ хўжалигини 1961 йилда ривожлантириш плани ва 1961 йилги Давлат бюджети тўғрисидаги докладларни муҳокама қилишни давом эттирмоқдалар.

ЕТТИ ЙИЛЛИКНИНГ ЗАФАРЛИ ҚАДАМИ

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ СЕССИЯСИДА

Биз энг дадил, энг зўр орзулар рўёбга чиқаётган ажойиб замонда яшамоқдамиз. Совет кишилари бажариш учун завқланиб меҳнат қилаётган етти йиллик план мана шундай ишларнинг биридир. СССР Госплани раиси В. Н. Новиковнинг мамлакат халқ хўжалигини ривожлантиришнинг келгуси йилга мўлжалланган плани тўғрисидаги докладини совет парламентининг депутатлари билан бирга бугун Катта Кремль саройида тинглаётганингда 1959 йил беихтиёр эсга тушади. Ўшанда шу залнинг ўзида КПСС XXI съезди минбаридан Советлар мамлакатининг тинч мусобақага чақириғи бутун дунёга янграб эшитилган эди. Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг совет кишилари жаҳонда энг юксак турмуш даражасига, энг қисқа иш кунига эга бўладиган пайт яқинлашиб қолди, деб айтган сўзлари ер юзининг ҳамма жойига бориб етган эди.

Турмушимизнинг, ишларимизнинг яна бир йили ўтди. Мана энди, бунинг якунларини кўриб турибмиз.

В. Н. НОВИКОВ ДОКЛАДИ

СССРнинг 1961 йилга мўлжалланган халқ хўжалик плани, — дейди В. Н. Новиков, — Совет мамлакатининг социалистик экономикани ва маданиятни юксалтиришда эришган янги, зўр муваффақиятларига таянади. Партия XXI съездининг тарихий қарорларини амалга ошириш асосида бу йил саноатимизнинг қуввати ва унинг асосий негизи бўлган оғир индустриянинг қуввати тағин ҳам кўпроқ ошди. Қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш ва мустаҳкамлаш таъминланди. Совет фани янги чўққиларга кўтарилди.

Коммунизмнинг моддий техника базасини вужудга келтириш соҳасида партиямиз ишлаб чиққан улуғвор программа тез суръатлар билан амалга оширилмоқда.

1960 йил тугай деб қолди. Бу йилнинг асосий якуни шундан иборатки, саноат ва хўжаликнинг бошқа тармоқлари халқ хўжалик планига нисбатан анча илдам ривожланмоқда. Натижада Совет Иттифоқи саноат маҳсулотининг умумий ҳажми бир йил ичида 10 процент чамаси кўпаяди.

Колхозлар ва совхозлар 1960 йилда экин майдонларини 7 миллион гектар кўпайтирдилар. Бир қанча районларда об-ҳаво шароити ноқулай келганлигига қарамай, умуман мамлакатда 1959 йилдагига қараганда кўпроқ ғалла етиштирилди ва харид қилинди. Қанд лавлаги ва сабзавот харид қилиш ўтган йилдагига нисбатан анча кўпайди. Гўшт харид қилиш давлат плани ошириб бажарилди.

Бу йил капитал қурилишнинг катта программаси бажарилди. Капитал қурилишларга сарфланган давлат маблағларининг ҳажми ўтган йилдагига нисбатан 28 миллиард сўм кўпайди. Етти йилликнинг дастлабки икки йили мобайнида икки мингдан ортиқ янги йирик корхона ишга туширилди.

Бу йил совет кишиларининг турмуш даражасини янада ошириш соҳасида янги катта муваффақиятлар қўлга киритилди. Миллий даромад тез ўсиб борганлиги асосида ишчилар, хизматчилар ва колхозчиларнинг реал даромадлари анча кўпайди. Аҳолининг давлат бюджетидан олаётган тўловлари ва имтиёзлари ўтган йилдагига нисбатан 15 миллиард сўмдан зиёдроқ кўпайди. 1960 йилда умумий майдони ўтган йилдагидан 11 миллион квадрат метр чамаси кўпроқ уй-жой бинолари қурилади. Давлат маблағлари ҳисобига қурилган 1 миллион 400 минг янги квартира фойдаланиш учун топширилади.

ҚИЛИНИШИ КЕРАК БЎЛГАН ИШЛАР

1961 йилга — етти йилликнинг учинчи йилига — мўлжалланган план мамлакатимизда коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтириш йўлида янада жадал олға боришимизни таъминлайди, — дейди докладчи.

Келгуси йилда саноатнинг турли тармоқлари янада ривожлантирилади. Мамлакатда саноат ишлаб чиқаришининг умумий ҳажмини бу йилдагига нисбатан 8,8 процент, шу жумладан ишлаб чиқариш воситаларини ишлаб чиқаришни 9,5 процент ва истеъмол буюмлари ишлаб чиқаришни 6,9 процент кўпайтириш мўлжалланади. Энг муҳим хомашё ва ёқилғи-энергетика тармоқларини, шунингдек машинасозликни илдам ривожлантиришни таъминлаш соҳасида КПСС Марказий Комитетининг июль Пленуми қўйган вазифани ҳал қилиш планда акс эттирилган.

Қишлоқ хўжалиги янада ривожлантирилади. Унга сарфланадиган капитал маблағ 2,3 миллиард сўм, ёки нархларнинг амалдаги миқёси билан ҳисоблаганда 23 миллиард сўм миқдорида, яъни бу йилдагига нисбатан 12,8 процент ошириб белгиланди.

Транспорт ва алоқани ривожлантиришга, капитал қурилишга планда катта эътибор берилди. Экономикамизни тез суръат билан ўстиришни ҳамда техникани тез тараққий эттиришни таъминлайдиган ҳал қилувчи саноат тармоқларига сарфланадиган капитал маблағларни энг кўп миқдорда ошириш кўзда тутилади.

Планда барча иттифоқчи республикаларнинг халқ хўжалигини янада ривожлантириш кўзда тутилади. Планнинг яна бир муҳим хусусияти бор. Бу планда Шарқ районларининг халқ хўжалигини ривожлантиришга катта эътибор берилган. СССР бўйича сарфланадиган бутун капитал маблағ ўсишининг ярмидан кўпроғи шу районларга сарфланади. 1961 йилда Шарқ районлари бутун Совет Иттифоқидаги ғалла товар маҳсулотининг ярмидан кўпроғини етиштириб беради.

ТУРМУШ ЯНАДА ФАРОВОН БЎЛАДИ

Партия ва ҳукумат аҳолининг халқ истеъмол молларига тобора ўсиб бораётган талабларини тағин ҳам тўлароқ қондириш тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилмоқда. Н. С. Хрушчевнинг таклифига биноан, енгил саноатни ривожлантиришга етти йиллик контроль рақамларининг топшириқларига қўшимча равишда пландан ташқари олинган жамғармалардан анча маблағ сарфлашга қарор қилинди. Саноатнинг бу тармоғига сарфланадиган капитал маблағларнинг умумий ҳажми 1961 йилдаёқ 1,5 баравар кўпайтирилади. Шу маблағлар ҳисобига 29 та янги йирик корхона тўла қувват билан ишлайдиган қилиб ишга туширилади ва енгил саноатнинг яна 32 корхонаси қурила бошлайди.

Ҳамма турлардаги газламаларни ишлаб чиқаришни келгуси йилда 8 миллиард 148 миллион метрга, трикотаж буюмлар ишлаб чиқаришни 577 миллион донага ва чарм пойафзал ишлаб чиқаришни 440 миллион жуфтдан зиёдроқ миқдорга етказиш мўлжалланади.

Озиқ-овқат моллари ишлаб чиқариш 1960 йилдагига нисбатан умуман 7,7 процент кўпаяди.

Маданий-маиший ва рўзғор буюмлари ишлаб чиқаришнинг умумий ҳажми бу йилдагига нисбатан (нархларнинг амалдаги миқёси билан ҳисоблаганда) 7,4 миллиард сўм миқдорида кўпайтирилади.

1961 йилда мамлакатимизнинг миллий даромадини 9 процент кўпайтириш мўлжалланди. Ишчи, хизматчи ва колхозчиларнинг реал даромадлари ҳар бир ишловчига ҳисоблаганда 5 процент кўпаяди. Аҳолига савдо хизмати кўрсатиш яхшиланади. Чакана товар оборотининг умумий ҳажмини келгуси йилда 5,8 процент кўпайтириш кўзда тутилади. Аҳолининг маданий-маиший ва рўзғор буюмларига бўлган талабларини тағин ҳам тўлиқроқ қондириш назарда тутилади.

Планда давлат капитал маблағлар ҳамда ишчи ва хизматчиларнинг шахсий жамғармалари ҳисобига умумий майдони 96 миллион квадрат метрдан кўпроқ уй-жой биноси қуриш кўзда тутилди.

Ўтган йилларда бўлгани каби, келгуси йилда ҳам болалар умумий таълим мактабларига тўла равишда жалб қилинади, интернат-мактаблар анча кўпайтирилади, бу интернатларда 1 миллион чамаси бола тарбияланади. Олий ва ўрта махсус ўқув юртларига 1 миллион 440 минг йигит ва қизни янгидан қабул қилиш мўлжалланади. Бу ўқув юртларидаги студентларнинг умумий сони 5 миллионга яқин кишини ташкил қилади. Аҳолига медицина хизмати кўрсатиш даражасини янада ошириш кўзда тутилади. 1100 дан кўпроқ янги касалхона ва поликлиника ва 1000 дан зиёдроқ аптека қурилади. Болалар муассасалари ҳам кенгайтирилади ва кўпайтирилади. Мактабгача тарбия муассасаларидаги ўринларнинг сонини 450 мингдан зиёдроқ кўпайтириш планлаштирилмоқда.

ТУРМУШ ФОЛБИНЛИК ҚИЛУВЧИЛАРНИНГ ШАРМАНДАСИНИ ЧИҚАРДИ

Аҳоли жон бошига саноат ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ишлаб чиқариш жиҳатидан АҚШга ва бошқа асосий капиталистик мамлакатларга тарихан жуда қисқа муддат ичида етиб олиш ва улардан ўзиб кетиш вазифасини партиямиз олдимизга қўйганида, буржуа экономистлари бу вазифа реал вазифа эмас, деб ҳамма ёққа жар солган эдилар.

Лекин турмуш бундай фолбинлик қилувчиларнинг роса шармандасини чиқарди.

Саноат маҳсулоти ишлаб чиқаришнинг умумий ҳажми жиҳатидан Россия революциядан олдин АҚШдан 8 баравар орқада қолиб келган бўлса, 1959 йилда саноатимизнинг ишлаб чиқариш ҳажми АҚШ даги даражанинг қарийб 60 процентига етиб олди. Бу йил саноат маҳсулотининг ўсиши 10 процент кўпайганлиги муносабати билан совет экономикасининг ва АҚШ экономикасининг даражаларидаги нисбат бизнинг фойдамизга тағин ҳам кўпроқ яхшиланди.

(ОХИРИ ИККИНЧИ БЕТДА).

Пахта тайёрлашни шудгорлаш билан боғлаб олиб борайлик!

Оққўрғон районидаги «Озод» колхозида шудгорлаш жадал бормоқда. Ҳозиргача 500 гектардан ортиқ ер ҳайдалди. Бу соҳада механизаторлардан А. Абдуқодиров, А. Бекжўраев ўртоқлар ҳаммага ўрнак бўлмоқдалар.

Суратда: шудгорлаш пайти. М. Устабобоев фотоси.

ЯРИМ ЙИЛЛИК ПЛАН БИР ОЙДА

Орджоникидзе районидаги юқори ҳосилли «Қизил Ўзбекистон» колхозининг меҳнатсевар аъзолари пахтачилик ва чорвачиликни ривожлантириш учун социалистик мусобақани кучайтириб, катта муваффақиятларни қўлга киритдилар. Колхозда пахта ҳосилдорлиги ортди. Бу йилги ноқулай об-ҳаво шароитида ҳам пахтадан мўл ҳосил етиштирилди. Колхоз йиллик пахта тайёрлаш планини муддатидан олдин бажарди.

Хўжаликнинг бошқа тармоқлари ҳам тез ривожланмоқда. Жамоат чорвачилиги ўсаяпти. Натижада колхозда гўшт етиштириш ҳажми кўпайди. Колхоз 140 ўрнига давлатга 164 тонна гўшт сотиб, топшириқни ошириб адо этди.

Яқинда янги хушхабар олинди. Колхозчилар КПСС Марказий Комитетининг Пленумини муносиб меҳнат совғаси билан кутиб олишга қарор қилдилар. Колхоз чорвадорлари 1961 йил январь ойида давлатга 75 тонна гўшт сотиб, ярим йиллик планни бажариш мажбуриятини олишди. Бунинг учун 340 та қорамол, 80 та чўчқа бўрдоқига боқилмоқда. Уч жойда группаларга бўлиб боқилаётган молларга икки маҳал ем-силос, лавлаги, бошқа тўйимли озиқалар берилиб яхши парвариш қилинаётир.

1961 йилнинг март ойида давлатга яна 75 тонна гўшт топширилиб, йиллик план биринчи кварталдаёқ бажарилади.

Тошкент область матлуботчиларининг муваффақияти

Тошкент область матлубот кооперацияси ходимлари КПСС Марказий Комитетининг навбатдаги Пленуми шарафига социалистик мусобақани авж олдириб йиллик товар оборот планини муддатидан илгари — 21 декабрда бажардилар.

Бу йил областимиздаги қишлоқ аҳолисига мебель, холодильник, радиоприёмник, телевизор, гўшт маҳсулотлари ва ўсимлик мойи 1959 йилга нисбатан анча кўп сотилди.

Область матлуботчилари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб йил охиригача планга қўшимча равишда яна 35 миллион сўмлик товар сотишга қарор қилдилар.

«ЧАТОҚ»ЧИЛАР

Абдулла Мирдадаев билан Ҳаким Юсуповнинг иш куни тахминан мана бундай бошланади:

— Чатоқ, — дейди Мирдадаев директор бўлгани учун сўзни биринчи бошлаб, — ишлар чатоқ...

— Бўлари бўлди, — дейди партком секретари Юсупов овозини бир парда пасайтириб.

Ана шундан сўнг икки раҳбар столнинг қарама-қарши томонига ўтириб олиб, ух тортишга киришиб кетадилар. Ҳозирча улар оҳ-воҳ чекиб кабинетда ўтираверсинлар, биз пайтдан фойдаланиб, дала ишлари аҳволини тасвирлаб берайлик.

Совхоз пахта майдонининг қайси томонига боқманг — бир чигит, кўсак. 2, 3, 6-бўлимларда кўсак айниқса сероб, чаноқларда мана мени териб ол деб турибди. Ҳар гектар ердан кам деганда бир центнердан «оқ олтин» йиғиб олиш имконияти бор.

— Нега энди кўсагини териб олмасдан ғўзапоя чопишга тушиб кетибсиз? — деб сўрадик 6-бўлим ишчисидан.

Ишчи икки қўлини биқинига қўйиб, қаддини ростлади-да, «нима десам экан» дея анча маҳал жим қолди. Сўнгра:

— Топшириқ шунақа! — деб ўз ишига киришиб кетди.

Бўлим бошлиғи Нам Антон Андреевич гўё ҳамма ишни боплаб қўйгандек, «ғўзапояни ўраберинглар» деб буйруқ бериб, ўзи керилиб юрибди. Думоқ кўтарилган, нобудгарчилик унинг парвойига ҳам келмайди.

— Планни 78 процент қилиб қўйдим, — дейди у мағрурланиб,— тағин нима керак!

— Ишчиларингиз кўринмайди?

— Нега кўринмас экан, соат 4 гача далада эдилар, — Нам Антон Андреевич хотиржам жавоб беради. — 20 килодан теришди, яна нима қилишсин!

3-бўлим бошлиғи Ғулом Зокиров беғамликда, кўра била туриб эл бойлигини нес-нобуд қилишда, боз устига мағрурланиб юришда Нам Антондан ўтса ўтадики, асло қолишмайди. 1000 гектар майдоннинг ҳосилини охиригача тозалаб олмасдан туриб, ғўзапоясини кўсаги билан ўришга рухсат бериб юборибди.

Бу жиноят эмасми ахир! — десангиз, «Бу йил ўзи чатоқ йил бўлди»... — деб Зокиров узундан узоқ ҳасрат бошлаб юборади.

3-бўлим далаларида ҳам ишчини камдан-кам учратдик. Ҳаммаси ўз шахсий ишлари билан уй-уйларига тарқаб кетишган. Қуйи Чирчиқ районидан келган азамат ҳашарчилар кунига 60—70 килограммдан кўсак терганлари ҳолда, совхоз ишчилари 25—30 килограмм атрофида кўрак термоқдалар. Совхозда ишга яроқли бўлган 5 минг киши бор. Лекин далага 1000 атрофида одам чиқмоқда. Булар ҳам ярим кун ишлаб, куннинг иккинчи ярмида уй-уйларига тарқаб кетишади. Совхознинг 137 коммунисти йиғим-теримда авангард бўлиши керак эди, ваҳоланки сўнгги ҳосилни йиғиб-териб олишда 60—70 коммунист хўжакўрсингагина далага чиқиб, хайбаракаллачиликдан нарига ўтмаяпти.

Ҳашарчилардан бири ҳасрат билан гап бошлади:

— Биз буларнинг оғирини енгил қиламиз деб, жон койитиб ишлаяпмиз-у, ўзлари бўлса дўппини яримта қилиб, маишатдан бош кўтаришмайди. Совхоз раҳбарлари ҳам нима сабабдандир идорадан бери келмайдиган бўлиб қолишди...

Даладаги аҳвол ана шундай. Энди идорага қайтайлик... Шундай қилиб, икки раҳбар дала ишларига бошчилик қилиш ўрнига идорада оҳ-воҳ чекиб ўтиришибди:

— ...Ишнинг чатоқлиги шундаки, — деб давом этади Юсупов. Директор бўлса унинг сўзини бўлади:

— Менимча, кўнглимизни чўктирмасак ҳам бўлади. Бутун областга донғи кетган қўшнимиз Дзержинский номли колхоздан пахта тайёрлашда олдинда бораяпмиз. Демак, мақтанишга ҳаққимиз ҳам бор, Ҳакимбой, кўп ташвиш торта берманг, — дейди у.

— Йўқ, барибир чатоқ, — Юсупов шунақанги қаттиқ ух тортиб юбордики, стол устидаги қоғозлар пирпирак бўлиб учиб кетди.

Хулоса шу: бу икки раҳбар камроқ оҳ-воҳ чекиб, бунинг ўрнига дала ишларига чинакамига раҳбарлик қилганида, 1-«Далварзин» совхозида ҳосил бунчалик кўп нобуд бўлмаган бўлур эди.

У. ЖОНГИТОВ,
И. СУЛАЙМОНОВ.

350 гектар ернинг шўри ювилди

Гулистон районидаги «Ленинский путь» колхозида қолган ҳосилни йиғиб олиш билан бирга, келгуси йил мўл ҳосили учун тайёрлик ишлари ҳам кучайтирилди. Ҳозир ҳосилдан бўшаган ерлар пешма-пеш шудгор қилинмоқда. 4 та «ДТ-54» трактори билан 800 гектар ер шудгор қилиб қўйилди. Анвар Усмонов, Тошпўлат Тўраев, Олим Собиров ва Турдали Очилов каби тракторчиларнинг ҳар бири кунига ўз тракторлари билан 8—9 гектар ерни сифатли шудгор қилаяпти.

Мирзачўл ерларида ернинг шўрини ювиш катта аҳамиятга эга. Бу иш ҳам «Ленинский путь» колхозида яхши давом этмоқда. Хайитбой Файзуллаев, Абдивоҳид Раҳимов, Исмоил Усмонов ва Деҳқонбой Бозоров ўртоқлар ерларнинг шўрини ювишда ғайрат билан ишламоқдалар. Ҳозиргача улар 350 гектар ернинг шўрини ювдилар.

Б. СОИБНАЗАРОВ.

ДЕҲҚОН БЎЛСАНГ, ШУДГОР ҚИЛ!

ПУХТА ЗАМИН ЯРАТАЙЛИК

«Красная заря» колхозининг азамат пахтакорлари келгуси йилда мўл ҳосил етиштириш учун экинлардан бўшаган ерларни пешма-пеш шудгор қилмоқдалар. Ҳозиргача 450 гектардан ортиқ ер шудгор қилиб қўйилди.

Колхозда 15 та ҳайдов трактори икки сменада ишлаб, ерларни сифатли шудгор қилмоқда. А. Алимқулов, А. Худойқулов, Ю. Сейтаптиев ва Ҳ. Назаралиев ўртоқлар бошлиқ пахтадан мўл ҳосил етиштирган бригадаларда шудгорлаш тугалланди. Шудгорлашда М. Эргашев унумли ишлаб, бошқаларга намуна бўлмоқда. Ғўзапояси ўрилган ерлар шудгор қилинмоқда.

Гулистон районидаги бу колхозда мўл ҳосил учун пухта замин яратилмоқда.

У. Мингбоев.

Чиноз районидаги «Коммунизм» колхозида кузги шудгорлаш пахта йиғим-терими билан боғлаб олиб борилмоқда. Ҳосили териб олинган ерлар ғўзапоядан тозаланиб, сифатли шудгор қилинаётир. Айниқса, мусобақадош тракторчилар яхши натижаларга эришмоқдалар. Тажрибали тракторчилардан. Р. Эргашев, М. Қодиров ўртоқлар «ДТ-54» трактори билан ҳар куни 10—12 гектардан ерни шудгор қиляптилар. Азамат тракторчиларнинг ғайрати туфайли 450 гектар пахта майдони шудгор қилинди.

Пахта тайёрлаш планини муддатидан илгари ошириб бажарган «Қизил Октябрь» колхозида ҳам ерларни шудгор қилиш ҳар тарафлама кучайтирилди. Н. Шарипов, Э. Азимов ўртоқларнинг тракторлари унумли ишлаб, 2, 3, 4-бригадаларнинг ерларини шудгорлаб берди.

И. Ўринбоев,
Ғ. Турсунхўжаев.

Ўрта Чирчиқ районидаги Куйбишев номли колхознинг ўртоқ М. Қулменов бошлиқ илғор бригадаси колхозда пахта планини биринчи бўлиб бажаргани каби шудгорлашда ҳам олдинги сафда бормоқда. Бригада аъзолари ҳосилнинг бир граммини ҳам нобуд қилмай йиғиб-териб топширдилар ва фурсатни қўлдан бермай, шудгорлашни кучайтириб юбордилар.

Ҳозиргача 50 гектар ер сифатли шудгор қилинди. Ғўзапояси олинган ерлар пешма-пеш ҳайдалмоқда.

П. Тожиев.

Насиб Бекиров бригадаси ҳам рапорт берди

ЯНГИЕР. Машҳур механизатор, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати ўртоқ Насиб Бекиров бошлиқ трактор-далачилик бригадаси КПСС Марказий Комитети навбатдаги Пленуми шарафига социалистик мусобақани кучайтириб, пахта тайёрлаш давлат планини муваффақиятли бажарди. 2-«Боёвут» совхозининг бу пешқадам бригадаси давлатга 440 тонна пахта сотди.

Шуниси қувончлики, бу ҳосилнинг 309 тоннаси машинада терилди. Бригадир Насиб Бекировнинг шахсан ўзи машинада 209 тонна «оқ олтин» териб топширди.

Коммунистик меҳнат бригадаси аъзолари бу ютуқларни мустаҳкамлаб келгуси йил ҳосилига ҳам пухта замин ҳозирламоқдалар. Етти йилликнинг учинчи йилида пахта етиштириладиган 200 гектар ер тўла ҳайдалиб, шудгорлаш плани ҳам бажарилди. Шунингдек бошқа турдаги дала ишлари ҳам сифатли ўтказилмоқда.

Суратларда: (чапдан) Ўрта Чирчиқ районидаги Энгельс номли колхознинг чевар теримчиси Турсун Жўраева, Бекобод районидаги 2-«Далварзин» совхозининг кўп мингкилограммчлари Э. Хатамова, С. Шомирзаева, Сирдарё районидаги «Қизил Октябрь» колхозининг илғор механик-ҳайдовчиси Исроф Муродов ўртоқлар.

М. Шевелев ва А. Имомов фотолари.

ЕТТИ ЙИЛЛИКНИНГ ЗАФАРЛИ ҚАДАМИ

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ СЕССИЯСИДА

(БОШИ БИРИНЧИ БЕТДА).

Саноат ва қишлоқ хўжалик маҳсулотининг бир қанча энг муҳим турларини ишлаб чиқариш ҳажми жиҳатидан, деди В. Н. Новиков, шу жумладан темир-руда қазиб чиқариш, ёғоч тайёрлаш, магистрал электровозлар ва тепловозлар, жун газламалар, қанд-шакар, мол ёғи ишлаб чиқариш, балиқ овлаш соҳасида ҳозир СССР АҚШ дан олдинда бормоқда.

Демак, ҳозирги капиталистик дунёнинг асосий таянчи бўлган АҚШ билан иқтисодий мусобақада Совет Иттифоқи ғалабани таъминлайдиган тез суръат билан дадил юксалмоқда.

В. Ф. ГАРБУЗОВ ДОКЛАДИ

Аниқ рақамлар совет кишиларининг тинч меҳнатдаги катта ғалабаларини, коммунизм қуришни авж олдиришнинг КПСС XXI съезди белгилаб берган улуғвор программаси амалга оширилаётганлигини кўрсатиб турибди.

Давлатимизнинг молияси ва бюджети шу қадар мустаҳкам ва бақувватки, бунга ҳар қандай капиталистик давлатнинг ҳаваси келиши мумкин. Капиталистик мамлакатларнинг кўпчилигида давлат бюджетлари дефицит бўлиб якунланаётганлиги одат бўлиб қолди. Бизнинг мамлакатимизда ижтимоий ишлаб чиқаришни ва миллий даромадни ўстиришнинг юксак суръатлари экономикани ривожлантирмоқ ва меҳнаткашларнинг фаровонлигини оширмоқ учун мустаҳкам негиз таъминлаб бермоқда. Бу йил, деди СССР молия министри В. Ф. Гарбузов, СССР Давлат бюджети даромадлар бўйича 100,1 процент, харажатлар бўйича 99,7 процент бажарилади.

Нархларнинг янги миқёси ва сўмнинг янги курси асосида тузилиб, шу сессиянинг муҳокама қилиши ва тасдиқлаши учун тақдим этилган СССР нинг 1961 йилги Давлат бюджети совет молия системасининг мустаҳкамлигини кўрсатувчи яна бир далилдир. Бу бюджетда даромадлар харажатлардан 1,4 миллиард сўм миқдорида ошириб белгиланган.

Совет молия системаси капиталистик давлатларнинг молия системасидан бутунлай фарқ қилади. СССРнинг 1961 йилги давлат бюджети структурасини анализ қилган вақтда, деди докладчи, бу фарқ айниқса равшан бўлиб қолади. Келгуси йил учун планлаштирилган 78,9 миллиард сўмлик даромаднинг 72 миллиард сўми, ёки 91,2 проценти бюджетга давлат ва кооператив корхоналари ва ташкилотларидан тушади. Бюджетга аҳолидан тушадиган маблағларнинг салмоғи эса 8,3 процентни ташкил қилади, холос. Агар аҳолидан олинадиган солиқлардан тушадиган маблағнинг ўзинигина олинадиган бўлса, бу рақам тағин ҳам камроқ процентни, атиги 7 процентни ташкил қилади.

Капиталистик мамлакатларнинг ҳукуматлари халқ маблағларини нималарга сарфламоқдалар? Масалан, АҚШ да бу йилги федерал бюджетнинг 60 проценти ҳарбий мақсадларга сарфланмоқда, асосан зўр бериб қуролланиш билан боғлиқ бўлган давлат заёмлари бўйича қилинаётган харажатлар ҳам қўшиб ҳисобланадиган бўлса, у ҳолда бу рақам (ҳарбий харажатлар) 70 процентга бориб етади.

Ўзининг тинчликни ҳимоя қилиш сиёсатига содиқ бўлган Совет Иттифоқи халқаро кескинликни юмшатиш ва тинч-тотув яшаш учун, «совуқ уруш»га ва зўр бериб қуролланишга қарши қаттиқ кураш олиб бормоқда. СССРнинг қуролли кучлари қисқартирилмоқда. Шу муносабат билан қуролли кучлар учун қилинаётган харажатлар ҳам камайтирилмоқда. Мудофаа харажатларининг салмоғи 1960 йилдаги 12,9 процент ва 1955 йилдаги 19,9 процент ўрнига 1961 йилги бюджетда 11,9 процентни ташкил қилади.

Совет халқи улуғ ишлар қилмоқда. У ўз кучларига ишонган ҳолда ва ўзининг қаҳрамонона меҳнати билан Коммунистик партия ҳамда унинг ленинчи Марказий Комитети раҳбарлигида мамлакатимизда коммунизм ғалабасини яқинлаштиради!

ТИНЧЛИК ПЛАНИ, ЯРАТУВЧИЛИК ПЛАНИ

Танаффусдан кейин сессия ўз ишини давом эттирди. **Иттифоқ Совети** ва **Миллатлар Советининг** алоҳида-алоҳида мажлисларида бюджет комиссияларининг — депутатлар И. С. Сенин, И. Ф. Климовнинг қўшимча докладлари тингланди. Миллатлар Совети иқтисодий комиссиясининг раиси депутат О. И. Ивашченко сессия муҳокамасига тақдим қилинган халқ хўжалигини 1961 йилда ривожлантириш плани ва 1961 йилги Давлат бюджети лойиҳаларини тинчлик ва яратувчилик планлари деб атади. Ўртоқ Ивашченко ҳам қўшимча доклад қилди.

— Тинчликка интилаётган мамлакатгина, — деди у, — уй-жой ва маданий қурилишни шу қадар катта миқёсда планлаштира олади.

Қўшимча докладларда баъзи республикаларнинг халқ хўжалиги айрим тармоқларини ривожлантириш учун уларга маблағ ажратишни кўпайтириш ҳақидаги илтимослари қўллаб-қувватланди.

Музокаралар бошланади. Минбарга халқ вакиллари чиқадилар.

Украина саноати 1960 йилни яхши тугалламоқда, — деди депутат П. А. Розенко. «Криворожсталь» заводида дунёдаги энг катта домна печи ишга туширилди. Алчевск металлургия заводида ҳам янги домна қад кўтарди. Бундан ташқари, Украина металлургияси пўлат эритадиган 4 та янги электр печи, пўлатни узлуксиз қуядиган йирик установка, сим тайёрлайдиган стан олди. Буларнинг ҳаммаси келаси йилда планда кўрсатилганидан анча кўп металл ва прокат ишлаб чиқариш имкониятини беради.

Депутат Р. Қурбонов Ўзбекистон хўжалиги ва маданиятини ривожлантириш соҳасидаги катта муваффақиятлар ҳақида гапириб берди. Бу ерда революциядан илгари бир йилда тайёрланган маҳсулот ҳозир фақат 18 кун ичида ишлаб чиқарилади. Ўзбекистон корхоналарининг маркаси қўйилган буюмлар 50 мамлакатга экспорт қилинмоқда.

Қозоғистон экономикаси барқ уриб ўсмоқда. Депутат Ж. А. Ташенев ўз нутқида шу ҳақда гапирди. Етти йилликнинг иккинчи йилида бу ерда жуда муҳим саноат объектлари ишга туширилди, Оқтўғай — давлат чегараси темир йўл линиясининг қурилиши тугалланди. Республика меҳнаткашлари учун кўпгина уй-жой бинолари қурилди. Ҳозироқ Қозоғистон ССР саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш бўйича мамлакатда РСФСР ва Украина ССРдан кейин учинчи ўринни эгаллаб турибди. Қишлоқ хўжалигининг ҳамма тармоқларини янада юксалтириш чоралари кўрилмоқда. Нотиқ Волга — Урал канали ва бошқа объектлар қурилишини тезлаштириш зарурлиги ҳақидаги масалани қўяди.

Депутат Т. Я. Киселев (Белоруссия ССР) таъкидлаб айтдики, республика экономикасининг тез ривожланиши аҳоли турмушининг моддий даражасини анча ошириш имконини берди. Нотиқ сўнгра қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилдорлигини ошириш учун мелиорация ишларининг катта аҳамиятини кўрсатиб ўтди. Қуритилган торфли ерларда колхозчилар мўл ҳосил етиштирмоқдалар. Депутат етти йилликнинг охиригача республикада 700 минг гектар эмас, балки бир ярим миллион гектар ботқоқ ерни ўзлаштиришни мақсадга мувофиқ деб ҳисоблайди.

Депутатлардан Л. Г. Мельников (Қозоғистон ССР), С. Н. Малинин (Белоруссия ССР) нутқлари экономика ва маданиятни янада ривожлантириш тўғрисида ғамхўрлик туйғуси билан суғорилган эди. Улар сессия муҳокамасига киритилган СССР халқ хўжалигини 1961 йилда ривожлантириш планини ва 1961 йилги Давлат бюджетини маъқулладилар, ўз таклифлари ва мулоҳазаларини айтдилар.

Кўп миллатли Совет Иттифоқидаги турли халқлар вакиллари бўлган депутатларнинг нутқлари биродарлик руҳи билан суғорилгандир. Кремль минбаридан айтилган фикрлар — барча совет кишиларининг фикрларидир.

Депутатлар ички ишларимизни — етти йилликнинг учинчи йилига мўлжалланган план ва бюджет масаласини ҳал қилаётган бўлсалар ҳам, сессия иши ҳақида бутун дунёда кўплаб фикрлар билдирилмоқда. Сессия иши энг йирик чет эл телеграф агентликлари, газеталари, радиоларининг диққат марказида турибди. «Рейтер», «Франс Пресс» агентликлари, халқ демократияси мамлакатларининг газеталари совет парламентининг иши ҳақида ҳозироқ хабар бердилар. Етти йиллик ғолибона одимининг сессиядаги докладларда тилга олинган рақамлари дунёдаги кўпгина тилларда янгради. Хабарларда таъкидланадики, ССР Иттифоқи Олий Совети етти йиллик учинчи йилининг халқ хўжалик планини муҳокама қилмоқда. Бу план эса, Советлар мамлакати халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларини янада юксалтиришга ва халқ фаровонлигини оширишга қаратилгандир.

1961 йилги Давлат бюджетида буюк ишлардан далолат берадиган рақам бор. Бюджетдан чиқариладиган маблағларнинг 80 процентини, ёки янги нарх билан 61 миллиард сўмни халқ хўжалигини, уй-жой ва маданий қурилишни янада ривожлантириш учун сарф қилиш мўлжалланади. Орадан бир озгина вақт ўтиши биланоқ, ана шу миллиард-миллиард сўмлар янги домналар ва турбиналарда, миллион-миллион пуд ғаллада, уй-жой кварталларида, янги клублар, мактаблар, стадионлар қурилишида ўз ифодасини топади. Буларнинг ҳаммаси совет кишиси учун вужудга келтирилмоқда.

МЎЛЖАЛЛАНГАН РЕЖАЛАР — АЛБАТТА БАЖАРИЛАДИ

Депутат В. И. Клаусон халқ орасида вужудга келган дадил планларимизнинг реаллигини мисоллар билан яхши кўрсатиб ўтди.

— Бизнинг планларимиз ва уларнинг муваффақиятли бажарилиши, — деди у, — ҳар бир совет кишисини бениҳоя қувонтиради. Эстония меҳнаткашлари бу йил ифтихор қилса арзийдиган кўп ишлар қилинди. Улар ялпи маҳсулот чиқариш 11 ойлик планини 103 процент бажардилар, маҳсулотнинг бир қанча энг муҳим турларини ишлаб чиқариш плани ошириб бажарилди. Эстония қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари етти йилликнинг иккинчи йилини муваффақиятли тугалламоқдалар. Бу йил 1965 йилга мўлжалланган миқдорда гўшт тайёрланди, сут ва тухум тайёрлаш плани анча ошириб бажарилди. Эстониянинг ҳар бир қишлоқ хўжалик ишчиси ва колхозчиси ҳозирги пайтда 6—10 кишининг истеъмоли учун етадиган миқдорда маҳсулот етиштирмоқда. Аммо, бир қанча қийинчиликлар ҳам бор. Нотиқ СССР Министрлар Советидан республикага кўпроқ қишлоқ хўжалик машиналари, шунингдек ишлаб чиқариш — қишлоқ хўжалик бинолари қуриш учун бинокорлик материаллари берилишини илтимос қилади.

Газеталар 21 декабрь сонларида москваликларнинг 1960 йилга олинган меҳнат мажбуриятларини муваффақиятли бажарганликлари тўғрисидаги хабарни босиб чиқардилар. Ишлаб чиқариш плани 20 декабрда тўлиқ бажарилди. Йил охиригача қолган кунлар ичида пландан ташқари кўпгина металл қирқувчи станоклар, электр машиналар, автомобиллар, газлама, пойафзал ишлаб чиқарилади. Ҳозирги вақтда пойтахтдаги 100 дан кўпроқ корхона коммунистик меҳнат коллективи номини олиш учун курашмоқда. Москва Совети ижроия комитетининг раиси Н. И. Бобровников ишлаб чиқаришни кенгайтириш ва маҳсулотнинг сифатини янада яхшилаш учун москваликлар фойдаланиши лозим бўлган резервлар тўғрисида гапирди. Сўнгра у айтдики, Москвани реконструкция қилиш ва шаҳар хўжалигини ривожлантириш соҳасида 1961 йилга мўлжалланган капитал қурилиш ишлари ҳажми анча кўпайтирилади. Аввалги йиллардагидек 1961 йилда ҳам асосий эътибор уй-жой ва маданий-маиший қурилишга қаратилади. 3.700 минг квадрат метр ҳажмида уй-жой ёки 116 минг квартира қуриш мўлжалланади. Бу эса, шу йил қурилганидан анча кўпдир. Шу билан бирга, кўп миқдорда мактаб бинолари, касалхоналар, болалар муассасалари қурилади.

Мўлжалланган режани бажариш — руслар, ўзбеклар, украинлар ва грузинларга ҳамда кўп миллатли Ватанимиздаги бошқа ҳамма халқларга хос хусусиятдир. Тбилиси меҳнаткашлари ҳам ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш ва маҳсулотларнинг кўпчилик турларини ишлаб чиқариш 1960 йил планини муддатидан илгари бажардилар. Совет Грузияси эндиликда пўлат ва чўян эритилаётган, жуда яхши станоклар, электровозлар тайёрланаётган район бўлиб қолди. Республиканинг маҳсулоти, деди депутат Г. А. Гегешидзе (Грузия ССР), дунёдаги 50 мамлакатга юборилмоқда.

ЯНГИЛИКНИНГ ҚУДРАТЛИ КУРТАКЛАРИ

Иттифоқ Совети ёки Миллатлар Советининг мажлисларида ҳам, ишчи ёки олим, колхозчи ёки жамоат арбобининг нутқларида ҳам, аввало, нотиқларнинг белгиланган планлар муваффақиятли бажарилишига бўлган қатъий ишончи кишига қувонч бағишлайди. Бу ишонч совет кишисига, унинг илҳомбахш меҳнатига чуқур ишончга асосланади. «Жамият бахт-саодати йўлида, халқ ва унинг келажак авлодлари бахт-саодати йўлида меҳнат қилишдан юксакроқ ва олижаноброқ нарса борми?» (Н. С. Хрущев). Бундан ҳам юксакроқ нарса йўқ!

Депутат Э. Ф. Силиня (Рига) ҳам бу тўғрида жуда яхши, жуда равшан гапирди. Э. Ф. Силиня илгари нонвойхонада ишчи бўлиб, сўнгра, пардозловчи бўлиб ишлади, кейинчалик эса, монтажчи бўлди. Э. Ф. Силинянинг ҳамшаҳарлари уни Олий Советга депутат қилиб сайладилар. У, меҳнатнинг нима эканлигини жуда яхши билади.

— Меҳнат биз учун, — дейди у, — ҳаётий эҳтиёж бўлиб қолди. Латвияда буржуазия ҳукм сурган даврда бир йил ичида қанча автоматик станциялар ва телефон аппаратлари тайёрланган бўлса, ҳозирги вақтда биз уларни етти кунда тайёрламоқдамиз. Неча юзлаб ишчиларимиз коммунистик меҳнат ҳаракати байроғи остига ўтдилар. Ҳозирги вақтда заводимизда коммунистик меҳнатнинг 113 зарбдори ва 21 коммунистик меҳнат бригадаси бор. Эндиликда заводнинг бутун коллективи коммунистик меҳнат мусобақасига қўшилишга қарор берди.

Замонамизнинг бу ажойиб ҳаракатига қўшилаётган кишилар сони тобора ортмоқда. ВЦСПС секретари Л. Н. Соловьев ажойиб рақамлар келтирди. Коммунистик меҳнат коллективлари ва зарбдорлари номини олиш учун ўтказилаётган мусобақада 8 миллиондан кўпроқ ишчи ва хизматчи қатнашмоқда. 50 дан кўпроқ завод ва фабрика коммунистик меҳнат коллективи номини олиш ҳуқуқига эга бўлди.

«Уралмашзавод» ишчиси, депутат А. И. Храмцов ҳам кундалик ҳаётимизда вужудга келаётган янгиликлар тўғрисида гапирди. Заводнинг кўп минг кишилик коллективида ҳар куни ажойиб ишлар қилинмоқда, янги ташаббус учқунлари аланга олмоқда. Заводда жамоатчилик иштироки билан конструкторлик бюролари ва иқтисодий анализ бюросини ташкил этиш ҳаракати вужудга келди. Яқинда корхонанинг технологлари энг янги технология процессларини, асбоб-ускуналар ва инструментларни жорий қилиш йўли билан етти йилликда қарийб 250 миллион сўм маблағни тежашга қарор бердилар. Буларнинг ҳаммаси меҳнатга янгича, коммунистик муносабатда бўлишнинг қудратли куртакларидир. Депутат план ва бюджет тўғрисидаги мулоҳазаларни айтиб, уларни тасдиқлашни таклиф этади. Шу билан бирга, у, Свердловск шаҳрида мактаб бинолари, болалар боқчалари ва яслилар қурилиши, водопровод ва теплофикация тармоқларини кенгайтириш, шаҳар транспорти учун ажратиладиган маблағни кўпайтириш тўғрисидаги масалани қараб чиқишни илтимос қилади.

БИЗНИНГ АЖОЙИБ ҲАЁТИМИЗ

Янги нотиқ сўз олади. Унинг темаси ҳам бошқача, у бошқача ибораларни қўллайди, ўз гапини бошқача рақамлар билан тасдиқлайди. Лекин бу гапларнинг маъноси бир — СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1961 йилги плани, Давлат бюджети кўп миллатли мамлакатимиздаги барча халқларнинг чин манфаатларини акс эттиради. Депутат Н. Додхудоев (Тожикистон ССР) айтадики, Совет Иттифоқи халқ хўжалигининг барча тармоқларида эришилган жуда катта муваффақиятлар мамлакатимиз халқларини ягона қардошлик оиласига бирлаштирган партиямиз миллий сиёсатининг доно сиёсат эканлигини яна ва яна бир марта тасдиқлайди.

Туркманистон ССР Министрлар Совети раиси А. А. Анналиевнинг нутқи бу сўзларнинг ажойиб тасвиридир. У, Қорақум канали қурилишида 33 миллатга мансуб совет кишилари бир ёқадан бош чиқариб ишлаганликлари тўғрисида гапиради. Бошқа республикаларнинг қардошларча ёрдами туфайли шу йилнинг ўзидаёқ каналдан 57 минг гектар экин майдони суғорилди. Келгуси йилда эса, бу канал ўз оқими билангина 90 минг гектар ерни суғоради. Бундай мисоллар жуда кўп.

Депутатлар маданият масалаларига кўп эътибор бермоқдалар. Бу табиий бир ҳол. Бизнинг мамлакатимиз етти йилликнинг учинчи йилида меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш, халқимизнинг маънавий бойлигини ошириш соҳасида олға қараб янги катта қадам қўяди. РСФСР Министрлар Совети раисининг ўринбосари В. П. Московский халқ интеллектуал ҳаётининг қудратли ўсишини характерлайдиган ажойиб воқеалар ҳақида гапирди.

Мамлакатимиз халқларининг маданий ҳаёти тобора мароқли бўлиб қолмоқда. Молдавия бунга мисол бўла олади. Депутат А. Ф. Диордица айтдики, ҳозирги вақтда республикада 35 минг студент ўқимоқда, 37 илмий-текшириш институти ва бошқа илмий муассасалар ишламоқда. Молдавия ССР Фанлар академиясини ташкил этиш тўғрисида қарор қабул қилинди. Молдавия ССР энг ёш иттифоқчи республикалардан бири эканлигини эътиборга олганда, бу факт жуда қувончли фактдир.

Депутат П. Я. Афанасьевнинг (Магадан области) Совет ҳокимияти йилларида Чукоткада яшовчи майда миллатларнинг ҳаётида рўй берган жуда катта ўзгаришлар ҳақидаги мароқли сўзларига эътибор бермаслик мумкин эмас. Туб жой аҳоли — чукчилар, эскимослар, коряклар, эвенклар, чуванлар эндиликда ўз интеллигенциясига — ўқитувчилар, врачлар, зоотехниклар, ветеринарларга эгадир. Чукоткада 300 кишига бир врач, 940 кишига бир кутубхона тўғри келади.

— Шунчалик қисқа вақт ичида кичик бир халқнинг ҳаётида рўй берган шу хилдаги фактларга доир мисолни капиталистик мамлакатларнинг бирортаси ҳам келтира оладими? дейди П. Я. Афанасьев. Аляскада ҳарбий резервацияларга ҳайдалган эскимослар қандай жаҳолат ва муҳтожликда азоб чекаётганликлари бизга аёндир. Канададаги эскимосларнинг ва капиталистик мамлакатларда яшовчи бошқа майда миллатларнинг оғир аҳволи ҳам бизга маълум.

Совет ҳокимияти йилларида бизнинг мамлакатимизда олий таълим системаси янгидан вужудга келтирилди. Бу система давлатнинг туб манфаатларига муносиб бўлиб, экономика, маданият ва фаннинг ҳамма соҳалари учун малакали мутахассислар тайёрлаш имконини беради. Бизнинг олий ўқув юртларимиз кенг илмий асосда мутахассислар тайёрламоқдалар. Бу эса, деди сессияда СССР олий ва ўрта махсус таълим министри В. П. Елютин, фан ва техникани мавж уриб юксалтириш шароитида жуда муҳимдир.

Министр айтдики, шу етти йилликда маориф ишларини ривожлантириш учун ажратиладиган маблағлар бизнинг мамлакатимизда саноат, қурилиш, транспорт ва алоқа учун ўтган етти йил ичидагига нисбатан 1,9 баравар кўпроқ инженерлар тайёрлаш имконини беради. Лекин шунга қарамай, мутахассисларга кўп эҳтиёж сеза берамиз. Жумладан техниклар тайёрлашни анча кўпайтириш ва айни вақтда улардан фойдаланишни яхши йўлга қўйиш керак.

Ҳар бир депутат муҳим давлат проблемаларини муҳокама қилгани ҳолда, ўз республикаси, ўз ўлкаси, ўз области ва жонажон шаҳрини ривожлантириш масалаларига конкрет тўхталиб ўтади. Бир депутатни электротехника саноатини ривожлантириш проблемаси қизиқтирса, иккинчиси мамлакатда озиқ-овқат машинасозлигини кенгайтириш зарур, деб ҳисоблайди. Қурилиш индустрияси учун кадрлар тайёрлаш, қишлоқ хўжалик машиналари ишлаб чиқаришни кўпайтириш шу жумладан силос комбайнлари, соғиш агрегатлари ва чорвачилик фермаларини механизациялаш ҳамда электрлаштириш учун керакли бошқа ускуналар ишлаб чиқаришни кўпайтириш ҳақида депутатлар ишнинг кўзини яхши билиб гапиради. Зарур бинокорлик материаллари планли тартибда олинган тақдирда корхоналарнинг ўзлари болалар муассасаларини барпо қила оладилар. Депутатлар шу таклиф тўғрисида яхшилаб ўйлаб кўришни СССР Госпланидан илтимос қилдилар.

Депутатлар учун ҳамма масалалар, ҳамма проблемалар муҳимдир. Уй-жой қурилиши, шаҳарлардаги ва аҳоли яшайдиган пунктлардаги коммунал хўжаликни ривожлантириш, кўчаларни ёритиш учун люминесцент ва симоб чироқлар чиқаришни кўпайтириш, жуда чуқур пармалаш методларини ривожлантириш, моддий техника таъминоти, ирригация, янги фойдали қазилмаларни қидириб топиш, янги институтлар ва корхоналар барпо қилиш — бу масалалар ва бошқа кўп масалалар халқ сайлаган вакилларнинг бугун сўзлаган нутқларида ўз ифодасини топди.

ТИНЧЛИК ИШИГА ҚЎШИЛГАН ҲИССА

Совет халқи етти йиллик планнинг муваффақиятли бажарилиши, жумладан, етти йилликнинг учинчи йили топшириқларининг бажарилиши халқаро миқёсда жуда катта аҳамиятга эга эканлигига аминдир. Депутат Э. И. Озарский (Литва ССР) бу фикрни образли қилиб, қуйидагича баён қилди: Мамлакатимиз халқ хўжалиги ўсишининг ҳар бир проценти, деди у, ҳар бир янги фабрика, шахта, электростанция реакция кучларига зарбадир, тинчлик ишига қўшилган ҳиссадир.

Ҳозирги кунда чет эл матбуоти Кремлда муҳокама қилинаётган мамлакатимизнинг 1961 йилги Давлат плани ва бюджет лойиҳаларини батафсил шарҳлаётганлиги ҳам тасодифий бир ҳол эмас. Хитойда чиқадиган «Жэньминь жибао» газетаси шу ҳақдаги хабарларни «Совет Иттифоқи қудратининг тобора мустаҳкамланиши» деган сарлавҳа остида босиб чиқарди. Венгрия газеталари ўз газетхонларини мамлакатимизнинг бюджети билан таништириб, СССР молия министри докладининг совет саноати бу йил ишлаб чиқаришни 10 процент оширганлиги ҳақида, совхоз ва колхозлар эса, экин майдонларини 7 миллион гектар кенгайтирганликлари ҳақида гапирилган қисмларини алоҳида ажратиб кўрсатади.

Сессиянинг иши буржуа матбуотининг ҳам диққат марказида турибди. Ҳатто, ўнг газеталар ҳам социализм мамлакатининг қудратли қадам қўйиб, олға бораётганлигини эътироф этишга мажбур бўлдилар. Францияда чиқадиган «Орор» газетаси қуйидагиларни таъкидлайди: Совет депутатлари муҳокамасига тақдим этилган докладлардан «шу нарса очиқ кўриниб турибдики, бу мамлакат ишчилар синфига солинадиган солиқларни тугатиш йўлидан шаҳдам қадамлар билан олға бормоқда ва Совет Иттифоқининг бутун территориясида етти соатлик ва, ҳатто, олти соатлик иш куни тез орада жорий қилинади ва айни вақтда иш ҳақи ҳам доим ортиб боради». Швецияда чиқадиган «Дагенс нюхетер» газетаси ҳам худди шу руҳда ёзади. Бу газета қуйидагиларни таъкидлайди: Совет Иттифоқи ўз олдига қўйилган мақсадни тезроқ амалга ошириш, яъни аҳоли жон бошига маҳсулот ишлаб чиқариш соҳасида АҚШга нисбатан юксакроқ даражага эришиш йўлидан бормоқда.

Совет мамлакатининг зафарли қадами дидига ёқмаган кишилар ҳам топилиб қолди, албатта. Бундай кишилар сессияда айтилган рақамлар тўғрисида шубҳа туғдиришга уринмоқдалар. Америкадаги Юнайтед Пресс Интернейшил агентлиги Вашингтонда экономика ва мудофаа масалалари билан шуғулланувчи расмий кишилар СССР бюджетининг атиги 11,9 проценти мудофаага сарф қилинади, деган гапларга асоссиз суратда шубҳа-гумон билан қараётганликларини хабар қилади. Айни вақтда бундай кишилар зўр бериб қуролланиш учун қилинаётган харажатлар ўз давлатлари харажатларининг 70 процентини ташкил этганлигини яширолмайдилар. Аммо, америкалик шўринг қурғур экономистларнинг уринишлари беҳудадир. Совет бюджети тинчлик бюджети эканлиги ва аҳоли жон бошига маҳсулотнинг энг муҳим турларини ишлаб чиқариш соҳасида АҚШга етиб олиш ва ундан ўзиб кетишдан иборат асосий иқтисодий вазифа муваффақиятли суратда ҳал этилаётганлиги бутун дунёга аёндир. Сессияда сўзга чиқаётган депутатларнинг ҳаммаси шу тўғрида гапирмоқдалар. Совет кишилари ва уларнинг барча қитъалардаги дўстлари бу билан фахрланмоқдалар.

ТАСС махсус мухбирлари В. КАЛИСТРАТОВ, В. КНЯЗЕВ, Ғ. ЛУКЬЯНОВ, А. РОМАНОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида

ГОЭЛРО планининг 40 йиллиги муносабати билан ҳамда Ўзбекистон республикаси энергетикасини ривожлантириш соҳасидаги узоқ йил ва самарали ишлаганликлари учун Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг фармонига биноан, электростанциялар, электр тармоқлари, лойиҳалаш институтлари ва қурилиш-монтаж ташкилотларининг ишчилари, инженер-техник ходимлари Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг фахрий ёрлиқлари билан мукофотландилар.

Мукофотланганлар орасида ТашРЭС ремонт цехининг газ-электр пайвандчиси Ислом **Бобохонов**; «Узэлектромонтаж» тресги Фарғона монтаж бошқармасининг электр монтёри Николай Алексеевич **Дементьев**; Оҳангарон ГРЭС директори Садриддин Зокирович **Калонов**; Оржоникидзе ГЭС каскадининг навбатчи инженери Турон Каримович **Кенжаев**; «Ўзбекгидроэнергострой» тресги монтаж бошқармасининг қирқувчи слесари Авдибек **Кожаҳмедов**; «Ўзбекэнерго» район бошқармаси марказий энерголабораториясининг приборчи электр слесари— Зинаида Феофановна **Пономарева**; Қуйи Бўзсув ГЭС каскадининг 6-ГЭСи бошлиғи Владимир Иванович **Привалов**; «Ўзбекгидроэнергострой» тресги монтаж бошқармасининг слесари Владимир **Пак**; «Теплоэнергопроект» Бутуниттифоқ давлат лойиҳалаш институти Тошкент бўлимининг бош мутахассис теплотехниги Исаак Абрамович **Рабинович**; Қувасой ГРЭСи турбинасининг машинисти Татьяна Марковна **Халмицкая** ва бошқалар бор.

Жами 52 киши мукофотланди.

ГОЭЛРОнинг қирқ йиллиги шарафига

Навоий номидаги ўзбек академик опера ва балет театрида 22 декабрда ГОЭЛРОнинг 40 йиллигига бағишланган тантанали йиғилиш бўлди. Залда энергетиклар билан биргаликда республика пойтахтидаги саноат корхоналарининг новаторлари, фан ва маданият арбоблари, партия, совет ва жамоат ташкилотларининг вакиллари ҳам бор эди.

Мажлисни Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари П. В. Каймаков очади. Ўзбекистон КП Марказий Комитети Бюроси аъзолари М. А. Абдураззоқов, Г. А. Габриельянц, З. Р. Раҳимбобоева, Ш. Р. Рашидов, Ф. Е. Титов, Республика Министрлар Совети раисининг ўринбосарлари С. О. Азимов ва Н. Ж. Худойбердиев ўртоқлар президиумдан жой оладилар.

Содиқ ленинчи Н. С. Хрущев бошчилигидаги Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Президиуми баланд руҳ билан мажлиснинг фахрий президиумига сайланади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари М. А. Абдураззоқовга сўз берилади. У, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг республика энергетиклари коллективларига йўллаган табрикномасини ўқиб берди. Залда тўпланганлар табрикномани гулдурос қарсаклар билан кутиб оладилар.

Республика Халқ хўжалиги кенгашига қарашли «Узбекэнерго»нинг бошқарувчиси А. Х. Хамидов ГОЭЛРОнинг 40 йиллиги тўғрисида доклад қилади.

Тантанали мажлис қатнашчилари гулдурос қарсаклар остида Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига табрик қабул қилдилар.

Мажлис қатнашчилари учун катта концерт берилди. (ЎзТАГ).

МУСОБАҚА ИЛҒОРЛАРИГА КЎЧМА ҚИЗИЛ БАЙРОҚ

Ўзбекистон КП Тошкент область комитети ва область ижроия комитети бу йилги ҳосилни йиғиб-териб олиш ҳамда уни давлатга сотиш юзасидан районлар ва совхозлар ўртасидаги социалистик мусобақанинг 16 декабрдан 21 декабргача бўлган якунини кўриб чиқдилар. Область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи юқори кўрсаткичларга эришган қуйидагиларга берилди.

Қуйи Чирчиқ районига (район партия комитетининг секретари **И. Сотиболдиев,** райижроком раиси **И. А. Ли,** райкомкомсомол секретари **Т. Исломов,** район қишлоқ хўжалик инспекциясининг бошлиғи **В. Азизов** ўртоқлар). Бу район давлатга пахта сотиш планини 102,94 процент бажарган ва ўтган беш кунликда 0,66 процент ўсишга эришган. Байроқ Бекобод районидан олиб берилади.

Оржоникидзе районига (район партия комитетининг секретари **Қ. Маҳкамова,** райижроком раиси **И. Каримов,** райкомкомсомол секретари **Ф. Муталов,** район қишлоқ хўжалик инспекциясининг бошлиғи **И. Я. Деревянко** ўртоқлар). Бу район бўйича давлатга пахта сотиш плани 92,14 процент бажарилган ва ўтган беш кунликда 0,66 процент пахта тайёрланган. Байроқ Гулистон районидан олиб берилади.

Янгиер шаҳридаги **«Фарҳод»** совхозига (директори **Қ. Ботиров,** партия ташкилотининг секретари **Г. Сувонқулов,** ишчилар комитетининг раиси **Ш. Мавлонов** ўртоқлар). Бу совхоз давлатга пахта сотиш планини 78,98 процент бажарган ва ўтган беш кунликда 2,16 процент пахта тайёрлаган. Байроқ 2-«Далварзин» совхозидан олиб берилади.

* * *

Область партия комитети ва область ижроия комитети шудгор қилиш юзасидан районлар ва совхозлар ўртасидаги социалистик мусобақанинг 10 декабрдан 20 декабргача бўлган якунини кўриб чиқдилар. Область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи қуйидагиларга берилди.

Ўрта Чирчиқ районига (район партия комитетининг секретари **Ш. Исамуҳамедов,** райижроком раиси **А. Берднев,** район қишлоқ хўжалик инспекциясининг бошлиғи **С. Ёдгоров** ўртоқлар). Бу район ўтган ўн кунликда ерларни шудгор қилишда 32,6 процент ўсишга эришган ва бу соҳада планни 71,1 процент бажарган. Байроқ Юқори Чирчиқ районидан олиб берилади.

Оққўрғон районидаги **«Оққўрғон» совхозига** (директори **Ж. Акромов,** партия ташкилотининг секретари **Р. Бердиев,** ишчилар комитетининг раиси **Л. Г. Бобин**). Бу совхоз бўйича ўтган ўн кунликда шудгор қилиш 37,7 процент ўсишга эришилган ва бу соҳадаги план 90,7 процент бажарилган. Байроқ 1-«Боёвут» совхозидан олиб берилади.

Шудгор қилиш ва техникани ремонт қилишда намуна кўрсатиб ишлаган илғор тракторчиларни, механикларни, агрономларни ва бошқа ходимларни мукофотлаш учун Ўрта Чирчиқ районига 3 минг сўм ва «Оққўрғон» совхозига бир минг сўм пул ажратилди.

Илмий атеизм пропагандаси масалаларига бағишланган республика кенгаш-семинари

Илмий атеизм пропагандаси масалаларига бағишланиб Ўзбекистон ССР сиёсий ва илмий билимлар тарқатувчи жамият правлениеси томонидан чақирилган республика кенгаш-семинари 21 декабрда Тошкентда ўз ишини бошлади. Кенгаш ишида уч юзга яқин киши қатнашмоқда.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети пропаганда ва агитация бўлимининг мудири Ғ. Н. Нажимов қисқа нутқ сўзлаб кенгашни очди. Сўнгра республика сиёсий ва илмий билимлар тарқатувчи жамият илмий атеистик секциясининг раиси, доцент А. О. Ортиқов «КПСС Марказий Комитетининг ҳозирги замон шароитида партия пропагандасининг вазифалари тўғрисидаги қарори ҳамда республикада илмий атеистик пропаганданинг аҳволи» деган темада доклад қилди.

Семинарда илмий атеизм темаларига бағишланган лекциялар ўқила бошланди. Сиёсий ва илмий билимлар тарқатувчи Бутуниттифоқ жамиятининг старший референти С. М. Худяков ҳозирги замон шароитида илмий атеистик пропаганданинг мазмуни ҳақидаги биринчи лекцияни ўқиди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети лекторлар группасининг раҳбари Е. М. Блок кенгаш қатнашчилари олдида халқаро аҳвол тўғрисида доклад қилди.

Семинар беш кун давом этади. (ЎзТАГ).

Ленин „Искра"сининг 60 йиллиги муносабати билан

В. И. Ленин асослаган дастлабки умумрус марксча «Искра» газетасининг чиққан кунига декабрь ойининг охирида 60 йил тўлади. Ана шу шонли кун муносабати билан кутубхоналарда, клубларда, маданият уйларида «Искра»нинг роли ва тарихий аҳамиятини акс эттирувчи адабиёт ва иллюстрация материаллари виставкалари ташкил қилинмоқда.

КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Марксизм-ленинизм институти, ижтимоий фанлар академияси ва партия олий мактаби, шунингдек олий ўқув юртларининг социал-иқтисод фанлари кафедралари декабрь ойининг охири — январь ойининг бошларида илмий конференциялар ўтказишга тайёрланмоқдалар.

24 декабрда Москвада матбуот ходимларининг шаҳар партия ва жамоат ташкилотлари вакиллари билан биргаликда Ленин «Искра»сининг 60 йиллигига бағишланган тантанали мажлиси бўлади.

ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ

(22 декабргача бўлган маълумот, планга нисбатан процент ҳисобида)

Районлар ва Совхозларнинг номи	бир кунда	мавсум бошидан	машина терими мавсум бошидан	Районлар ва Совхозларнинг номи	бир кунда	мавсум бошидан	машина терими мавсум бошидан
РАЙОНЛАР БЎЙИЧА							
Юқори Чирчиқ	**—**	**121,43**	**111,34**	Янгийўл	0,06	81,31	93,30
Қуйи Чирчиқ	**0,03**	**102,97**	**101,62**	Сирдарё	0,02	78,98	67,42
Оржоникидзе	0,09	92,23	47,00	Оққўрғон	0,02	78,74	67,52
Ўрта Чирчиқ	0,03	89,28	75,25	Гулистон	0,06	77,00	54,95
Пискент	0,06	87,40	92,17	Бекобод	0,08	75,72	77,72
Бўка	0,02	86,17	93,60	Янгиер шаҳри	0,08	71,31	75,96
Чиноз	0,03	83,31	51,65				
СОВХОЗЛАР БЎЙИЧА							
«Гулистон»	**0,05**	**106,70**	**73,78**	«Оққўрғон»	0,03	75,90	69,19
«Ўзбекистон ССР бешйиллиги»	**0,03**	**100,06**	**102,67**	«Мирзачўл»	0,02	74,85	32,68
				«Чаноқ»	0,04	74,67	66,67
«Бўка»	0,05	94,93	100,50	2-«Далварзин»	0,09	74,37	83,00
«Пискент»	0,08	88,25	97,09	1-«Боёвут»	0,01	72,63	76,68
«Социализм»	0,02	87,95	75,00	Киров номли	0,03	72,49	43,06
«Фарҳод»	0,22	85,03	84,73	3-«Боёвут»	0,04	67,80	86,09
«Малик»	0,47	79,44	87,80	2-«Боёвут»	0,06	53,77	67,17
1-«Далварзин»	0,18	79,36	85,24	«Дружба»	—	45,71	8,29

ИШОНЧ ВА ИНТИЛИШ

Энгельс номли колхоз бундан икки йилгина аввал учта камқувват хўжаликдан ташкил топган. Илгариги раҳбарларнинг нобоблик қилиб, хўжаликка ишнинг кўзини билиб бошчилик қилмаганликларидан ҳосилдорлик кескин камайиб, олинган озгина даромаддан буромад кўпайиб кетган эди.

Колхозлар бирлашганидан ва раҳбарлик янгиланганидан кейин бу улкан хўжалик кўп ўтмай қаддини ростлаб олди. У энди илгариги қолоқ хўжалик эмас. Икки йилдан бери пахта тайёрлаш плани ортиғи билан бажарилмоқда. Хўжаликнинг чорвачилик ва пиллачилик сингари манбаъларидан ҳам улгуржи даромад олиняпти. Бу йилги пилла ва ҳамма турдаги чорвачилик маҳсулотлари тайёрлаш плани анча ортиғи билан адо этилди. Ўтган йилнинг январида бирлашган бу заиф хўжаликларнинг давлатдан ва колхозчилардан тўрт ярим миллион сўм қарзи бор эди. Бу йил қарздан батамом қутилиб, колхозчиларнинг меҳнат кунига дон ва пул тақсимланмоқда. Бултур ва бу йил колхоз маблағи ҳисобига янги етти йиллик мактаб, типовой молхона ва яхши жиҳозланган механика устахонасининг қурилганлиги эндиликда бу хўжалик йил сайин юксалаётганлигидан далолат бериб турибди.

Колхоз 1200 гектар ерга пахта экади. Унинг катта чорвачилик фермаси ҳам бор. Колхозчилар қудратли техниканинг кучини ишга солиб ва давлатдан берилган ёрдамдан фойдаланиб, пахтадан юқори ҳосил етиштирмоқдалар, чорвачиликни ривожлантириш ҳамда унинг маҳсулдорлигини ошириш учун бел боғлаб курашмоқдалар. Колхозда меҳнат унумдорлиги ошган ва «оқ олтин» дурдоналарининг салмоғи тарози босган сари колхозчилар ҳам маънавий жиҳатдан тобора ўсаяпти, интизом мустаҳкамланаяпти.

Колхознинг ер шароити оғир. Ботқоқ тупроқли ерларга бир ёмғир ёғса, ўн кунгача оёқ босиб бўлмайди. Ҳосил ҳам кеч етилади, кўсаклар кейинроқ бориб очилади. Колхозчилар мана шундай оғир шароитда ҳам гектаридан 25 центнердан ҳосил беришга аҳд қилган эдилар. Улар ҳозиргача 23 центнердан ҳосил олиб, планни ошиғи билан бажариб қўйдилар. Эндиликда мажбурият ҳисобига пахта топширилмоқда. Одатда айрим хўжаликларда план илғор бригадалар ҳисобига бажарилади. Бу колхозда эса 11 та пахтачилик бригадасининг ҳаммасида план аллақачонлариёқ адо этилди. Бунга осонлик билан эришилгани йўқ. У даставвал ватанпарвар колхозчиларнинг уюшқоқлиги ва фидокорона меҳнати натижасидир.

Бу йил колхозда 12 та пахта териш машинаси ишлади ва булар билан 800 тоннадан ортиқ ҳосил териб олинди. Тоғай Анорбоев, Ҳайитқул Ҳамроев, Абубакир Умаров ва Жумабек Каттабоев сингари механик-ҳайдовчилар ўз агрегатлари бункеридан 100-130 тоннадан пахта тўкдилар. Кўпминг килограммчилар ҳаракатига қўшилган ва мавсумда 15 тоннадан тортиб 18 тоннагача пахта терган Сабо Жўраева, Машқал Сиддиқова, Маркс Эргашев, Комила Ниёзова, Юсуф Ҳайдарқулов, Муаззам Ҳакимова сингари ўнлаб илғор теримчиларнинг номи колхоз «Ҳурмат тахтаси»дан муносиб ўрин олиб турибди. Улар кундуз кунлари кўрак териш ва кечалари уни чувишда ҳам илдамлик кўрсатмоқдалар.

Колхоз коммунистлари бошқа ҳамма ишда бўлгани сингари пахтадан юқори ҳосил етиштириш ва йиғим-теримни ташкил этишда ҳам шахсан намуна кўрсатишаяпти. Коммунист Саноқул Жабборов, Дуйсабек Сулейманов, Мирзиёд Тосимқулов ўртоқлар бошлиқ бригадалар планни колхозда биринчи бўлиб бажардилар ва 28-30 центнерга етказиб ҳосил олдилар. Ҳозир уларнинг мажбуриятлари ҳам бажарилди. Колхоз партия ташкилоти ҳисобидаги 69 коммунистдан 54 киши йиғим-терим ишларида бевосита қатнашмоқда ва бошқаларга ибрат бўлишаяпти.

Ҳосил йиғим-терими поёнига етай деб қолган шу кеча-кундузда иқлимнинг инжиқлик қилаётганига қарамай, далада ҳам сушилкаларда ҳам кўрак ғарамлари тепа-тепа бўлиб уюлиб ётган бостирмаларда ҳам иш қизғин. Ҳамма ҳаракатда. План бажарилган бўлса ҳам суръатни сусайтириш мумкин эмас! Бу ерда ҳозир ана шу шиор ҳукмронлик қилади.

Колхозда 4 та газ, 1 та барабан сушилка ишлаб турибди. Биргина барабан сушилканинг ўзида суткасига 16 тоннага етказиб пахта қуритилмоқда. Шароф Козин, Холбой Ҳайитов ва Козим Аббосов сингари азамат колхозчилар сушилканинг узлуксиз ишлашини таъминламоқдалар.

Бўйи 75 метр келадиган катта бостирмага колхознинг тўртта бригадасидан бричка араваларда кетма-кет кўсак келтирилиб турибди. Бостирмага яқин жойда 2 та кўрак чувиш машинаси бетиним ишлаяпти. Мана, трактор рулида Тоғай Холматов. У агрегатни моҳирлик билан бошқармоқда. Ҳамид Эгамбердиев исмли колхозчи йигит эса паншахаси билан машинанинг фил хартуми сингари трубасига кўсакларни эпчиллик билан суриб беряпти. Бир суткада ҳар бир агрегат билан 10-12 тонна кўрак чувилиб, пахтаси у ердан пешма-пеш сушилкага юборилиб турибди.

Кечки пайт. Колхоз раиси Ашир Кусаев ва партком секретари Тўлбой Мусабеков ўртоқлар куни билан далани, сушилка хўжаликларини айланиб келгандан кейин кабинетда ўтириб, иш кунига якун ясамоқдалар. Улар осойишта салмоқ билан гаплашардилар. Ҳаракатда ҳам, муомалада ҳам на ҳовлиқиш ва на саросима бор. Бу ишнинг енгиллигидан ёки план тўлди деб хотиржамликка берилиб кетгандан эмас. Балки ҳар қандай шароитда ҳам қийинчиликларни енгишга қодир бўлган колхозчиларнинг кучига қаттиқ ишонганликдан, уларга ғамхўрлик ва ҳурмат билан қараганликдандир.

Бу колхоз қолоқликдан илғорликка ишонч билан интилмоқда. Колхозчилар эса ўз хўжаликларини районда кўп тармоқли, каттакон рўзғорга, чинакам илғор колхозга айлантириш учун астойдил ишонч билан ҳаракат қилмоқдалар.

Уларнинг ишончи қанот боғлаб, янада парвоз қилаберсин!

А. ШЕРМУҲАМЕДОВ,
Ўрта Чирчиқ райони.

«Таштекстильмаш» заводи коллективи етти йилликнинг иккинчи йилини яхши кўрсаткичлар билан якунлаш учун фидокорона меҳнат қилмоқда. Суратда: йиллик топшириқни муддатидан илгари бажариш учун бошланган мусобақа пешқадамларидан — йиғувчи слесарь О. Солиев (ўнгда), токарь Р. Шайфуллина ўртоқлар иш устида.

А. Палехов фотоси.

Пленум шарафига

БЕКОБОД. (ЎзТАГ). Ленин номидаги Ўзбекистон металлургия заводининг прокатчилари маҳсулот ишлаб чиқариш йиллик планини неча, муддатидан илгари бажардилар. Ёш металлурглардан ака-ука Нуритдиновлар мусобақада энг яхши ишлаб чиқариш кўрсаткичларини қўлга киритдилар. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Олий Совети депутати ўртоқ Саид Нуритдинов бошчилик қилаётган коммунистик меҳнат бригадаси «300» станида соатига олинадиган қуйилманинг миқдори жиҳатидан мамлакатда энг юқори кўрсаткичга эришди. Бригада станда соатига топшириқдаги юзта қуйилма ўрнига 145 қуйилма олди. Ўртоқ Шамси Нуритдинов бошлиқ бригада ҳам пландан ташқари неча юзларча тонна маҳсулот бериб, 600 тонна металл, бир ярим миллион сўм маблағни тежади.

Ўзбекистон прокатчилари йил охиригача пландан ташқари бирнеча миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш мажбуриятини олдилар.

* * *

КПСС XXI съездининг тарихий қарорларидан илҳомланган «Средазтрансстрой» коллективи КПСС Марказий Комитетининг навбатдаги Пленуми шарафига бошланган мусобақани авж олдириб, қурилиш-монтаж ишлари йиллик планини муваффақият билан адо этди.

Район саноати йиллик планни бажарди

Киров районидаги саноат корхоналари, транспорт ва савдо ташкилотларининг коллективлари етти йилликнинг иккинчи йилида олинган социалистик мажбуриятларни бажариш йўлида фидокорона меҳнат қилиб, дуруст натижаларга эришдилар. Район саноати бўйича ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш плани 16 декабрда, социалистик мажбуриятларда белгиланганидан тўрт кун илгари бажарилди. Йил охиригача пландан ташқари 23 миллион сўмлик турли маҳсулотлар тайёрланади.

Район меҳнаткашлари етиштирилган пахта ҳосилини йиғиб-териб олишда областимиз колхозчилари ва совхоз ишчиларига муносиб ёрдам бердилар. Ҳаммаси бўлиб 10 минг тонна «оқ олтин» териб, мажбуриятни ортиғи билан адо этдилар.

Савдо корхоналари йиллик товар обороти планини 15 декабрда бажардилар. Автомобиль базаларининг коллективлари юк ташиш бўйича 1960 йилга белгиланган топшириқни муддатидан 15 кун илгари адо этдилар. Йил охиригача пландан ташқари 180 минг тоннадан кўпроқ халқ хўжалик юклари ташилади.

Район меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг навбатдаги Пленумини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун социалистик мусобақани кун сайин авж олдирмоқдалар.

Пландан ташқари 140 эшелон кўмир

ОҲАНГАРОН, (ЎзТАГ). «Узбекуголь» комбинатининг кончилари етти йилликнинг иккинчи йили бошидан буён пландан ташқари қазиб чиқарилган кўмир ортилган 140-темир йўл эшелонини жўнатдилар. Ишчиларининг иш унуми 24 процент ортди. Қазиб чиқарилаётган кўмирнинг таннархини камайтириш ҳисобига қарийб уч ярим миллион сўм маблағ тежалди.

Оҳангарон кончилари йил охиригача пландан ташқари яна ўн минглаб тонна кўмир беришга аҳд қилдилар.

Етти йиллик планини беш йилда бажариш учун

«Ташсельмаш» заводининг бош конвейери «ХВС-1,2» машиналарининг деталларини йиғиш суръатларини жадаллаштирмоқда. Декабрь ойида бир кеча-кундузда 19—20 тадан ана шундай машиналар тайёрлаб чиқаришга эришилди. Бу миқдор шу йилнинг январь ойидагига қараганда уч баравар кўпдир. Бу — келгуси йилда пахта териш техникаси тайёрлаб чиқариш юзасидан Ўзбекистон Халқ хўжалик кенгаши томонидан белгиланган планни бажариш учун замин ҳозирлайди.

Шу план асосида кооперативлаштирилган заводларнинг қувватлари оширилиб, улар ўртасидаги алоқалар яхшиланмоқда. «Ташсельмаш» заводида бир қанча тайёрлаш ҳамда механика-йиғиш цехлари реконструкция қилиниб, катта темирчилик пресслаш корпуси қуриш мўлжаллаб қўйилди. Маҳсулотлар етказиб бериш янгича ташкил қилинди. «Ташсельмаш» заводи шу вақтгача кўпгина зарур деталларни бошқа корхоналардан олиб турар эди. Баъзи узелларни яратишда бир қанча заводлар қатнашар эди. Бирор деталь ўз вақтида етказиб берилмаса техникани йиғиш ишлари тўхтаб қолар эди. Келгуси йилда етказиб бериладиган деталларнинг ассортименти камаяди. Лекин, катта-катта узеллар етказиб бериладиган бўлади. Бу деталлар кооперативлаштирилган заводларнинг ўзларида ясаб чиқарилади. Масалан, Тошкентдаги трактор-йиғиш заводида машиналарнинг ходовой қисмлари, «Узбекхиммаш» заводида эса пахта териш машиналарининг ғилдираклари тайёрланади. «Автотракродеталь» заводи запас қисмлар, изолятор заводи эса пластмассадан ясаладиган деталлар тайёрлаб чиқариш билан банд бўлади.

(ЎзТАГ).

Ассортимент кенгаймоқда

Орджоникидзе районидаги металлфурнитура заводининг коллективи кенг истеъмол ва хўжалик буюмларини кўплаб тайёрлаш учун иш суръатини тобора тезлаштирмоқда. Социалистик мусобақани авж олдириш, ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш, меҳнатда илғор иш методларини кенг қўллаиш туфайли шу йилнинг йиллик ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш плани муддатидан бир неча кун илгари бажарилди. Қўшимча равишда ўнларча минг сўмлик буюмлар тайёрланди.

Корхона ишчилари янги маҳсулотлар ишлаб чиқаришни ўзлаштириш бўйича берилган топшириқларни ҳам муваффақиятли адо этмоқдалар. Яқинда черепица ишлаб чиқарадиган янги цех ишга туширилди. Унда барча ишлар машина ва механизмлар ёрдами билан бажариляпти. 4 ишчи ҳар сменада мингтага етказиб черепица тайёрламоқда. Кейинчалик цехда ишлаб чиқариладиган маҳсулот 3 баравар оширилади.

Бундан ташқари, ошиқ-мошиқ цехи ҳам маҳсулот берабошлади. Цехда меҳнаткашлар хўжаликларида кенг фойдаланиладиган қулф ошиқ-мошиқ, занжир ва бошқа шу каби металл буюмлари кўплаб ишлаб чиқарилаётир.

И. РУСТАМОВ.

ОЛДИНГИ САФДАГИЛАР

1-«Боёвут» совхозидаги ўртоқ Муллажон Алимжонов бошлиқ бўлимнинг жонкуяр пахтакорлари шу кеча-кундузда пешона тери билан етиштирилган ҳосилнинг охирги кўрагигача териб олиш учун курашмоқдалар. Бўлимнинг ҳар бир ишчиси, ҳар бир механизатори қўлидан келган ёрдами билан 3 миллион 170 минг тоннага ўзининг муносиб ҳиссасини қўшиш, КПСС Марказий Комитетининг навбатдаги Пленумини меҳнатда янги зафарлар билан кутиб олиш иштиёқида меҳнат қилмоқда.

Бўлим маррага яқинлашиб қолди. 800 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 29 центнердан ортиқ ҳосил кўтарибди. Яна гектаридан икки центнердан «оқ олтин» кўтарилса, план юз бўлади. Бунинг учун далада кўрак етарли.

Пахтани йиғиб-териб олишда механизациядан яхши фойдаланилди. Машина билан пахта териш плани ортиғи билан бажарилди — пландаги 1114 тонна ўрнига 1205 тонна пахта терилди. Механик-ҳайдовчилардан Э. Эмирсуюнов, А. Эргашев ўртоқларнинг ҳар бир мавсумда 100 тоннадан зиёд пахта тердилар.

Бўлимдаги 6 та бригададан тўрттаси планларини дўндириб қўйди. Тилов Абдалиев бошчилик қилаётган бригада 210 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан пландаги 31 центнер ўрнига 35,5 центнердан ҳосил олиб, давлатга 744 тонна «оқ олтин» сотди. План 113 процент бажарилди. Бригада даласида ҳосил ҳали сероб.

Боймирза Холмирзаев бошлиқ бригада эса бутун совхоз бўйича биринчи ўринда бормоқда. Бу бригаданинг азамат пахтакорлари 140 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 38,5 центнердан ҳосил олдилар. Пахта топшириш плани 123 процентдан ҳам ошиб кетди. Ҳозир ҳам бригадада бўшашувчанликни сезмайсиз. Кўракнинг ҳаммаси ҳали тўла йиғиштириб олинганича йўқ. Бригададаги ҳар бир ишчи ўзининг ватанпарварлик ва интернационал бурчини англагани ҳолда, охирги кўраккача териб олиш учун курашмоқда.

Шамситдин Абдуқодиров, Назокат Тулиева, Анорхон Маллаева ўртоқлар бригадада энг пешқадам теримчилардан ҳисобланадилар. Уларнинг ҳар бири эл хирмонига 8—10 тоннадан пахта тўкиб, шу кунларда 60—70 килограммдан кўрак теряпти.

С. Мирзаев, Ш. Аблаев ўртоқлар бошчилик қилаётган бригада аъзоларининг ҳам юзи ёруғ — улар ҳам давлатга пахта топшириш планини ортиғи билан бажариб, энди социалистик мажбуриятларини бажариш учун курашмоқдалар.

Бўлимда 4 та газ сушилкаси тинимсиз, кечаю-кундуз ишлаб турипти. Газ сушилкалар терилган кўракларни пешма-пеш қуритиб, тозалаб чиқармоқда. Бу ердан пахта пункти томон кунига 18—20 тоннадан, яъни бўлимнинг планига нисбатан 0,60—0,75 процент миқдорида пахта юборилиб турибди.

Хуллас, бўлимнинг қайси бир бригадасига, сушилкага борманг, ҳамма ер гавжум, ҳамма ерда бу йилги ҳосилни охирги граммигача териб олиш учун, келгуси йил мўл ҳосилига замин тайёрлаш учун кураш авжида. Бўлим ишчиларининг шу кеча-кундуздаги ҳаракатлари Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети ва республика ҳукуматининг Мурожаатига амалий иш билан жавоб берилаётганидан далолат беради.

Кўсаги териб олинган майдонлар дарҳол шудгор қилинмоқда. Бўлимда 5 та «ДТ-54» трактори тинимсиз ишлаб турибди. Кунига 30—35 гектар пахта майдони сифатли шудгор қилинмоқда. В. Утегенов ўз сменасида 7—8 гектар ерни шудгор қилиб, бошқа тракторчиларга намуна бўлаётир. Ёш тракторчилардан Николай Жихарев ҳам ерни шудгорлашда бошқалардан қолишмайди. У ўз сменасида 6 — 7 гектар ерни шудгор қилмоқда.

— Биз даладаги ҳамма ҳосилни ҳеч нобуд қилмай йиғиб-териб олсак, — дейди бўлим бошлиғи ўртоқ Алимжонов, — планнигина эмас, балки мажбуриятимизни ҳам бажарамиз, келгуси йил мўл ҳосил учун ҳам замин тайёрлашга улгурамиз.

Шуни ҳам алоҳида уқдириб ўтиш керакки, ҳосилни йиғиб-териб олишда совхозга, бўлимга шаҳардан чиққан кўмакчилар катта ёрдам бермоқдалар. Бўлимда Чирчиқ шаҳар тикув фабрикасининг 85 ишчиси анчадан буён ишламоқда. Улар кунига 3—3,5 тоннадан кўрак териб беришяпти. Шаҳар соғлиқни сақлаш бўлими ходимлари ҳам тикувчилардан орқада қолмаётирлар. Ёрдамчилардан ҳамма мамнун.

1-«Боёвут» совхози жуда орқада судралиб келаётган бўлса ҳам, унинг 3-бўлими маррага яқинлашай деб қолди. Бўлим ишчилари яна бир бор зўр берсалар, план албатта бажарилади. Бунга шак-шубҳа йўқ.

С. ОРИПОВ.

Пропагандистлар семинари

Ленин район партия комитети конкрет экономикани ўрганиш тўгараклари пропагандистларининг навбатдаги семинарини ўтказди.

Семинар қатнашчилари Ўзбекистон ССР Совнархози план ва экономика бошқармасининг старший экономисти Н. Золорудскийнинг «Ўзбекистон саноатининг ҳозирги аҳволи ва унинг истиқболи», иқтисод фанлари кандидати Л. Коганнинг «Коммунизм қурилиши авж олдирилган даврда меҳнат» деган темалардаги докладларини тингладилар.

Шундан сўнг пропагандистлар ўз иш тажрибалари билан ўртоқлашдилар.

Ғ. СОИПОВ.

Совет Ўзбекистонида

ЎЗТАГ ХАБАРЛАРИДАН

Келгуси йил тараддуди

АНДИЖОН, Андижон районидаги «XIX партсъезд» ва Киров номли колхозлар далаларни етти йилликнинг учинчи йили ҳосили учун яхши тайёрламоқдалар.

— Колхозимизда, — дейди «XIX партсъезд» колхозининг раиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Исомиддин Юсупов, —кузги-қишки дала ишлари конвейер усулида олиб борилмоқда.

Колхозда олтита кучли ҳайдов трактори электр чироқлари билан таъминланган. Бу эса шудгорлаш ишларини кечалари ҳам олиб бориш имкониятини бермоқда. Колхоз правлениеси шудгорлаш нормаларини ортиғи билан ва сифатли бажарган механизаторлар учун рағбатлантириш мукофотлари белгилади. Бу мукофотлар ҳар беш кунда берилиб турибди.

Киров номли колхозда ҳам кузги-қишки дала ишлари шу принципда олиб борилмоқда. Бу ерда экин майдонларининг ярми ҳозирдаёқ сифатли қилиб шудгорлаб қўйилди.

КПСС Марказий Комитети Пленуми шарафига меҳнат вахтасида туриб ишлаётган областнинг бошқа илғор хўжаликларининг пахтакорлари ҳам келгуси йил мўл ҳосили учун мустаҳкам замин ҳозирламоқдалар.

Андижон область. Олтинкўл районидаги Тельман номли қишлоқ хўжалик артелининг меҳнаткашлари давлатга пахта сотиш планини бажариб, келгуси йил мўл ҳосилга ҳам пухта замин тайёрламоқдалар. Суратда: ҳосили йиғиб олинган далалар шудгор қилинмоқда.

Л. Мейнерт ва Р. Шамсутдинов фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

Устюрт платосида нефтчилар поселкаси

НУКУС. Устюрт платоси... Бўралаб ёғиб турган қор кўзни очиргани қўймайди. Тинмай эсиб турган совуқ шамол металл тирговичларни силкитмоқда. Лекин, пармалаш станоклари бир меъёрда ишлаб турибди. Пўлат пармалар ер бағрига тобора чуқур йўл очиб бормоқда. Бу ерда мастер Я. Юрданидзе бошлиқ бригада ишлаб турипти.

Иккинчи станокни монтаж қилиш ишлари бошлаб юборилди. Қўнғирот темир йўл станциясидан машиналарда ускуналар, цемент, ёғоч тинмай етказиб берилиб турибди.

Қидирувчиларнинг иш шароити яхшиланмоқда. Бу ерда турар-жой посёлкаси қад кўтармоқда. Дастлабки уйлар йиғилди, ҳаммом қурилди, механика устахонаси қуриб битказилмоқда. Пармаловчилар ихтиёрига бир вертолет ва 50 тача автомашина берилди.

— Йил охиригача, — дейди Я. Юрданидзе, — биринчи қудуқни қазиш ишларини тугаллаймиз.

БУ КУНЛАРНИНГ ШУҲРАТИ ҲЕЧ ҚАЧОН СЎНМАЙДИ

САМАРҚАНД. Революцион шуҳрат клубининг мажлиси бормоқда. Ёшлар гражданлар урушининг ветерани шахсий пенсионер М. Ўринхўжаев Совет ҳокимияти учун курашчиларнинг қаҳрамонликлари ҳақидаги ҳикоясини қунт билан тинглаб ўтиришибди. Катта авлоднинг энг яхши орзу-умидларини реал воқеликка айлантирган Коммунистик партияга самимий миннатдорчилик сўзлари айтилади.

Ёшларнинг ташаббуслари билан ташкил этилган революция шуҳрат клуби шаҳардаги ишчи ва студентларнинг севимли дам олиш жойлари бўлиб қолди. Бу ерда лекция ва докладлар ўқилиб, Улуғ Октябрь ветеранлари ва энг кекса ишчи-хизматчиларнинг юбилейлари ўтказилади.

Яқинда клуб штаби «Авлодлар байроғи» журналининг учинчи сонини чиқарди. Журналда уч революциянинг қатнашчиси кекса большевик М. И. Шчербинин, Самарқанд Давлат университети олимларидан С. А. Акрамов, Ю. Алиаскаровларнинг ишчи ва деҳқонларнинг революцион кураши ҳақида ҳикоя қилувчи мақолалари бор.

Ўқитувчилар уйида, Темирйўлчилар клубида ва шаҳардаги йирик ўқув юртларида революцион шуҳрат клубининг филиаллари очилди.

Зарафшон дарёсида катта гидроузел

БУХОРО. Суғориш системалари область бошқармасининг қурувчи ва монтажчилари дастлабки учта сув тақсимлаш иншоотларида қурилиш-монтаж ишларини тугалладилар. Қизилтепа, Шофрикон ва Ғиждувон районларидаги қарийб 60 минг гектар суғориладиган ерларни сув билан таъминлайдиган асосий ирригация каналлари шу ердан бошланади. Келгуси йилда Зарафшон дарёсидаги ана шу сув тақсимловчи узеллар районида Тошработ тўғони қурила бошланади. Бу тўғон ишга туширилгандан кейин мазкур районлардаги ерларни сув билан бемалол таъминлаш имкони туғилади.

Тошработ тўғони Бухоро областида шу етти йилликда кўзда тутилган йирик гидро-қурилишнинг тўнғичи бўлади. Республика ҳукумати тўғонни қуриш учун 22 миллион сўмдан ортиқ маблағ ажратди.

ИККИ СМЕНАДА

ФАРҒОНА. Фарғона областидаги илғор хўжаликлар кузги шудгорлаш суръатларини тезлаштириш мақсадида тракторларнинг икки сменада ишлашини ташкил қилдилар. Бунинг натижасида Қўқон, Киров, Чуст ва бошқа районлардаги бир қанча колхоз ва совхозларда ҳар бир ҳайдов агрегатининг бир кеча-кундуздаги ўртача иш унуми планда белгиланганидан 1,5—2 гектарга оширилмоқда.

КПСС Марказий Комитети Пленуми шарафига меҳнат вахтасида туриб ишлаётган Чуст районидаги Карл Маркс номли колхознинг механизаторларидан Содиқ Норматов ва Хайрулла Абдуллаевлар икки сменада ишламоқдалар. Эндиликда уларнинг ҳар бири кунига 9—10 гектардан ерни шудгорламоқдалар.

Поп районидаги кўпчилик колхозлар Ленин номли колхоздан ўрнак олиб тупроққа ишлов беришнинг янги технологиясини кенг қўлланмоқдалар. Бу ерда ер одатдагидек ағдариб ҳайдалмасдан балки ағдарилмасдан қарийб икки баравар чуқур қилиб ҳайдалмоқда. Тажриба ерни ана шундай усулда ҳайдаш далаларнинг ҳосилдорлигини анча оширишга ёрдам бераётганлигини кўрсатди.

Тўрақўрғон, Поп, Фрунзе ва бошқа районлардаги бир қанча хўжаликлар шу мавсумда айрим участкаларда ғўзапояни йиғиштириб олмай, уни ер билан қўшиб ҳайдаб юбормоқдалар. Бу эса тупроқ структурасини яхшилаб, ҳосилга-ҳосил қўшади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»
МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

„Савдогарнинг қўйин дафтари“

Газетамизнинг шу йил 14 сентябрь сонида юқоридаги сарлавҳа билан босилган фельетонда Воҳид Алимуҳамедов деган шахснинг бир неча йилдан бери ҳеч ерда ишламасдан доимо чайқовчилик билан шуғулланиб юргани фош қилинган эди.

Область прокурори ўртоқ Б. Туполевнинг редакцияга маълум қилишича, В. Алимуҳамедовнинг ижтимоий фойдали меҳнат қилмай, чайқовчилик билан шуғулланиб юргани терговда тўла исбот қилиниб, унга Пискент район халқ судининг ҳукми билан уч йил озодликдан маҳрум қилиш жазоси берилган.

„Чайқов бозоридан кимлар манфаатдор?“

Шу сарлавҳа билан газетамизнинг 134-сонида босилган танқидий материалда Тошкент шаҳар бозорларидаги ножўя ишлар ва тартибсизликлар ҳақида ёзилган эди.

Шаҳар савдо бошқармаси бошлиғининг ўринбосари ўртоқ А. Акрамовнинг редакцияга маълум қилишича, материалда келтирилган фактлар текширишда тўла тасдиқланган. Бу масала Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетида кўрилиб, бозор ишини яхшилаш ва чайқовчиларга қарши курашни кучайтириш юзасидан амалий тадбирлар белгиланган.

Шаҳар Совети ижроия комитетининг қарорига мувофиқ, бозорда тутилган буюмлар билан савдо қилиш 1961 йил 1 январдан бошлаб ҳафтасига икки кун — якшанба ва чоршанба кунлари белгиланган. Ҳафтанинг бошқа кунларида тутилган буюмлар билан савдо қилиш тўхтатилади.

Халқаро аҳвол

В. А. Зориннинг матбуот конференцияси

НЬЮ-ЙОРК, 21 декабрь. (ТАСС). СССРнинг БМТ ҳузуридаги доимий вакили В. А. Зорин бугун матбуот конференцияси ўтказиб, бу ерда БМТ Бош Ассамблеяси XV сессиясининг тамом бўлган биринчи қисмига якун ясади.

В. А. Зорин матбуот конференциясида берган ўз баёнотида таъкидлаб ўтдики, Бош Ассамблеянинг шу сессияси масалаларнинг кўплиги ва характери жиҳатидан ҳам, қабул қилинган қарорларнинг аҳамияти жиҳатидан ҳам бу ташкилотнинг бутун тарихида энг муҳим сессиялардан бири бўлди. В. А. Зорин шуни эслатиб ўтдики, СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчевнинг ташаббуси билан кўп делегацияларга давлатлар ва ҳукуматлар бошлиқлари бошчилик қилдилар, бу эса ҳозирги замоннинг асосий масалалари юзасидан бўлиб ўтган дискуссияларнинг сиёсий савиясини кўтарди.

Н. С. Хрушчев бошчилигидаги совет делегацияси томонидан илгари сурилган ёппасига ва батамом қуролсизланиш тўғрисидаги, мустамлакачилик системасини тугатиш ҳақидаги ва бошқа масалалар Бош Ассамблея XV сессиясининг биринчи ярмидаги иши марказида турди. Қўшма Штатлар бошлиқ Ғарб давлатлари, деди Зорин, уларнинг муҳокама қилиниши тинчликни мустаҳкамлаш ва халқларнинг озодлигини таъминлаш ишига ижобий ҳисса қўшиши мумкин бўлган биронта ҳам масалани илгари сурмадилар. Совет делегациясининг бошлиғи ўз баёнотида қуролсизланиш, мустамлакачилик системасини тугатиш, Конгода аҳвол ва Хитой Халқ Республикасининг Бирлашган Миллатлар Ташкилотидаги вакиллиги сингари муҳим масалалар юзасидан Бош Ассамблеядаги муҳокаманинг боришини батафсил анализ қилиб берди. У айтдики, Бош Ассамблея сессияси 1961 йил 7 мартда ўз ишини яна бошлаб юборганидан кейин ҳали кўпгина муҳим масалаларни муҳокама қилиши керак бўлади. Лекин ҳозирнинг ўзидаёқ деб таъкидлади у, Бош Ассамблеянинг XV сессиясида бўлган воқеалар шу нарсани яққол кўрсатиб турибдики, тинчликсевар давлатларнинг тинчлик учун, халқлар озодлиги учун кураш байроғи остида жипслашганлиги Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг фаолиятига тобора кучли ижобий таъсир кўрсатадиган жуда муҳим ҳал қилувчи фактордир.

Иқтисодий қудратнинг янги далили

ПРАГА, 21 декабрь. (ТАСС). Совет Иттифоқи иқтисодий қудратининг янги ёрқин далили — Чехословакия жамоатчилиги СССР Олий Совети VI сессияси ишининг дастлабки кундаги материаллари билан танишиб, ана шундай хулоса чиқармоқда. Бугун Прагадаги ҳамма газеталар сессиянинг очилганлиги ҳақидаги ахборотни ҳамда В. Н. Новиковнинг 1961 йилда СССР халқ хўжалигини ривожлантириш Давлат плани тўғрисидаги ва ўртоқ В. Ф. Гарбузовнинг 1961 йилги СССР Давлат бюджети ҳақида ва 1959 йилги СССР Давлат бюджетининг бажарилиши ҳақидаги докладларининг батафсил баёнини марказий ўринларда эълон қилдилар.

Матбуот докладдаги, Совет Иттифоқининг АҚШ билан тинч мусобақада ғалаба қозониш гарови бўлган Совет Иттифоқи ривожланиш суръатларининг жадаллиги ҳақида, етти йилликнинг дастлабки икки йили планининг муваффақиятли бажарилганлиги тўғрисида ва мудофаа харажатларининг янада қисқартирилиши ҳақида гапирилган жойларни таъкидлаб кўрсатмоқда.

«Совет Иттифоқи, — деб ёзади «Праце» газетаси, ишлаб чиқаришнинг кўпгина энг муҳим соҳаларида АҚШ дан ўзиб кетмоқда.

РУМИНИЯ ЖАМОАТЧИЛИГИНИНГ ЭЪТИБОР МАРКАЗИДА

БУХАРЕСТ, 21 декабрь. (ТАСС). Кеча Москвада очилган СССР Олий Советининг сессияси Руминия жамоатчилигининг эътибор марказида турибди. Руминияда бугун чиққан ҳамма марказий газеталар, 1961 йилги СССР давлат плани ва бюджети тўғрисида В. Н. Новиков ва В. Ф. Гарбузов докладларининг баёнини эълон қилдилар. «Роминиа либера» газетаси Совет Иттифоқи етти йиллик план топшириқларини анча ошириб бажармоқда, деб ёзади. Газета совет бюджетини тинчлик ва равнақ бюджети деб атайди.

БМТ БОШ АССАМБЛЕЯСИДА

НЬЮ-ЙОРК, 21 декабрь. ТАСС мухбири В. Богачев хабар қилади:

20 декабрдан 21 декабрга ўтар кечаси БМТ Бош Ассамблеяси XV сессиясининг биринчи қисми тамом бўлди. Тунги мажлисда Ассамблея аъзолари комитетлар томонидан тақдим қилинган бир қанча тавсияларни, шу жумладан термоядро синовларини тўхтатиш ҳақидаги, ядро қуролининг янада тарқалишининг олдини олиш тўғрисидаги резолюцияларни, васийликдаги Руанда-Урунди территориясининг келажаги тўғрисидаги докладни ва бошқа тавсияларни тасдиқладилар. Резолюцияларнинг бу лойиҳалари АҚШ ва унинг агрессив блоклар бўйича иттифоқчилари билдирган эътирозларга қарамай қабул қилинди.

БМТ аъзолари бўлган барча мамлакатларга Конгодаги БМТ қўшинлари операцияларига маблағ ажратишда иштирок этишни таклиф қиладиган резолюция лойиҳаси катта мунозарага сабаб бўлди. СССР делегати А. А. Рошчин таъкидлаб айтдики, Конгодаги БМТ қўшинларининг қўмондонлиги Хавфсизлик Кенгашининг санкциясисиз бош секретарь томонидан ташкил этилди ва Хаммаршельд бу қўмондонликнинг тўртдан уч қисмини АҚШ ва бошқа мустамлакачи давлатлар — бошқа агрессив блокларнинг қатнашчилари бўлган давлатларнинг офицерларидан тузди.

Рошчин айтдики, Конгодаги БМТ гражданлик маъмурияти составида ҳам Америка генераллари ва полковниклари бор. СССР делегати Конгодаги БМТ операциялари Қўшма Штатлар ва мустамлакачи давлатлар томонидан бир томонлама асосда ўтказилаётганлигини таъкидлаб кўрсатди. Хаммаршельд объектив бўлганида эди, деб давом этди Рошчин, у Конгода Америка ҳарбий штабини тузмаган бўлур эди, — деди.

Сўнгра раис Бош Ассамблея ишида 1961 йил 7 мартгача танаффус эълон қилади.

Навбатдаги зарба...

М. Вайсборд чизган расм, (ТАСС фотохроникаси).

МЕҲНАТ АВЖИДА

Шу кунларда Куйбишев шоссесидан ўтсангиз, шаҳаримизни газлаштирувчиларнинг ғайрати тўлиб-тошган, фидокорона меҳнатининг гувоҳи бўласиз. Бу ерда иш қизғин олиб борилаётир. Кўтарма кранлар, трубоукладчиклар, экскаваторлар, пайвандлаш аппаратлари ва бошқа турли-туман машиналар бетиним ишлаб турибди. Кўча бўйлаб кетган трубаларнинг охири кўринмайди. Бир группа ишчилар траншеянинг ён-верларини текислашмоқда, бошқалар эса қувурларни бир-бирига пайванд қилиб, тайёрларини эса турли асбоб ва мосламалар билан синаб кўришмоқда.

Слесарлардан Адҳам Пўлатов ва Рустам Раҳимовлар қувурларнинг бир-бирига пайванд қилинадиган томонларини занг ва чангдан тозалашмоқда. Уларнинг ҳар бир ҳаракати ўлчоғлик. Бирпасда қувурлар четини ойнадек ялтиратиб қўйишди.

Ўрта бўйли, қорачадан келган пайвандчи Ўктам Тўлаганов дарҳол ишни бошлаб юборди. Электр пайванд шуъласи ва учқунлари атрофга тарала бошлади. Пайвандчи бутун вужуди билан ишга берилган, жуда чаққон ва эпчил ҳаракат қилар, қўлидаги асбобини моҳирлик билан ишлатарди. Пайванд кетидан икки қувур бир-бирига текис чок билан уланиб борарди. Ана шу битта чокни пайванд қилиш учун ярим соатдан кўпроқ вақт кетди. Қувурларни улагач, Ўктам чуқур нафас олиб қаддини ростлади-да, нурни қайтарадиган ойнасини баланд кўтариб қўйди. Унинг пешона ва бетларини тер томчилари қоплаган эди.

Ҳеч нарсага қарамай, пайванд сифатини синчиклаб кўздан кечирди. Бир жойи кўнгилдагидек бўлмаган экан шекилли, совутмасдан қайтадан пайванд қила бошлади.

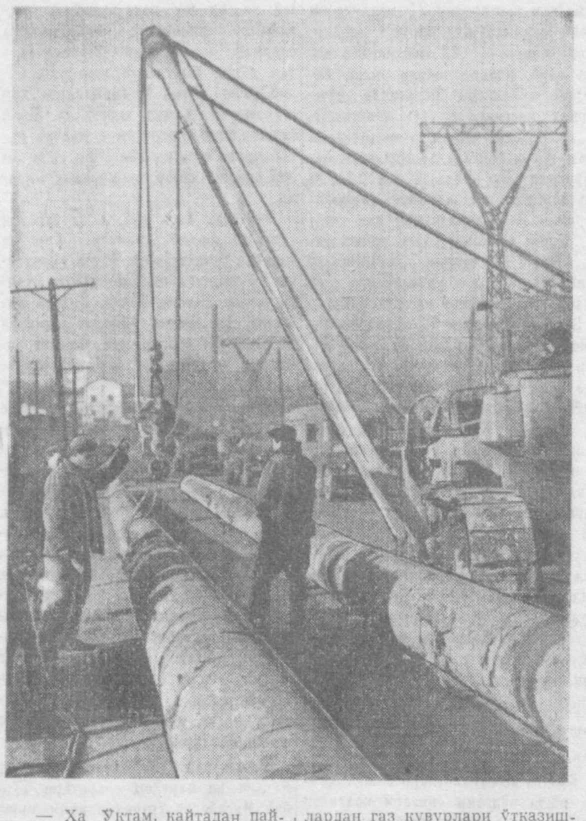

— Ха Ўктам, қайтадан пайванд қилаяпсанми? — сўради, шу ерга келган бригадир Виктор Никольский.

— Ишнинг пухта бўлгани яхши-да, ўртоқ бригадир, — жавоб берди пайвандчи.

Ўктам бригадасининггина эмас, балки бутун участканинг тажрибали, ишбилармаид пайвандчиларидан бири. У слесарлардан Адҳам Пўлатов, Рустам Раҳимов, трубоукладчи машинисти Владимир Георгиевич Чекановлар билан биргаликда икки йилчадан бери ишлашади. Бу тўрт азаматдан иборат звено унумли ва сифатли меҳнат қилишда газификаторлар орасида донг таратган. Ишни пухта билган звено аъзолари ҳар сменада тўртта ўрнига 6—7 та қувурни бир-бирига пайванд қилишяпти.

Ёмғир, қор, ёзнинг иссиқ жазирамаси ҳам уларнинг иродасига бардош беролмайди. Бу азаматларнинг фақатгина Тошкент шаҳрида пайванд қилган ва ётқизган қувурларининг узунлиги ўнларча километрни ташкил этади. Чилонзор массиви, Шота Руставели, Уста Ширин ва бошқа бир қанча кўчалардан газ қувурлари ўтказишда иштирок этишган.

— Ҳозир, — дейди Ўктам Тўлаганов, — энг масъулиятли участкада ишлаяпмиз. Ётқизаётган қувурларимиз Октябрь революцияси номли заводга бориб тақалади. Шу қувурлардан пойтахтимизнинг бу кекса корхонасига газ узатиб туриладн. Бу ишни декабрь ойи охиригача бажаришга бел боғлаганмиз...

Шу мураккаб участкада қувур ётқизишда «Строймонтаж» бошқармасининг тўртта бригадаси ишламоқда. Бригада аъзоларининг кўрсаткичлари бирибириникидан яхши. Никольский, Кчинский, Харитонов ва Чувилин ўртоқлар бошчилигидаги бу бригадалар смена топшириқларини мунтазам 130 процентга етказиб бажаришяпти. Уларда меҳнат комплекс ташкил этилган. Шунинг учун ҳам меҳнатда юқори кўрсаткичларга эришилаётир.

М. МИРҲАМИДОВ.

Суратда: газ қувурларини монтаж қилувчилар иш устида.

А. Абалян фотоси.

Ҳаваскор артистлар учун

Ўзбекистон пойтахтида ҳаваскорлик коллективларининг сўнгги кўригида 7 мингдан ортиқ ҳаваскор артистлар қатнашди. Ўнлаб театр коллективлари, рақс ва хор ансамбллари юксак ижрочилик маҳоратини кўрсатдилар. Бадиий ҳаваскорлар сафини янада кенгайтириш мақсадида Тошкент шаҳар ижроия комитети ҳар йили декабрь ойида энг яхши рақсчилар, музикачи-вокалистлар ва шунингдек энг яхши ансамбль учун конкурс ўтказиб туришга қарор қилди.

Ҳаваскор коллективларга методик ва амалий ёрдам кучайтирилади. Шу мақсадда шаҳар халқ ижоди Уйи ташкил этилади, костюмлар ва музика асбобларини фойдаланиш учун ижарага берадиган доимий базалар очилади.

Бундан ташқари, ҳаваскор артистларга ёрдам сифатида театррассомчилик институти ва консерваторияда доимий ишлаб турувчи курслар, семинар, амалий машғулотлар ва консультациялар ташкил этилади. (ЎзТАГ).

СУД ЗАЛИДАН

Қотил шоферга олий жазо

Ўнги-тескарисига қарамай, шиддат билан келаётган машина шофери рулни анҳор лабида синглиси билан турган Алфиддин томон бурди. Машинанинг қаттиқ зарбидан бола сувга учиб тушди. Синглиси Марҳаматнинг нозик гавдаси эса машина ғилдираклари остида мажақланди. Алфиддин ҳам ўша заҳотиёқ оламдан ўтган экан. Унинг мурдасини сувдан олиб чиқишди.

Шофер жабрланганларга тезда ёрдам бериш ўрнига, орқасига қиё ҳам боқмай машинани яна жадал ҳайдаб қочиб кетди. Йўлда 63 ёшлик Исроилов деган чолни ҳам уриб кетди. Бир дамнинг ўзида бир оиланинг 14 ва 3 ёшлик икки бегуноҳ фарзанди абадий кўз юмди.

Бу воқеа шу йил 24 июль куни Қорасарой кўчасидаги Қумлоқ гузарида бўлган эди. Тошкент область судининг яқинда бўлиб ўтган очиқ суд мажлиси ана шу ишни кўриб чиқди.

Текширишда аниқланган фактлар, гувоҳларнинг келтирган далиллари қотил Саид Содиқовнинг болаларни қастдан ўлдирганлигини исботлайди. Судда иштирок этган кишилар Саид Содиқовнинг қотиллиги ва безорилигидан чексиз ғазабландилар.

Очиқ суд мажлиси икки боланинг қотили Саид Содиқовни энг олий жазо — отишга ҳукм қилди.

ХОЛИСХОН НОЛАСИ

(Репетиция залидан)

Саҳнада таниш санъаткорларимиз — Ўзбекистон ССР халқ артисти Лутфихон ая Саримсоқова, Тамара Назарова, Райхон Тўраева ва бошқалар хонтахта атрофида давра қуришган. Хонтахта устида ҳар хил ноз-неъматлардан тортиб, ҳатто шаробгача бор. Аёллар ширакайф ўтиришибди. Тамара Назарова дуторни чертиб, ҳазин бир қўшиқни маъюс куйлайди.

Саҳнада бўлаётган воқеани залдаги ёлғиз «тамошабин» Ўзбекистон ССР халқ артисти Раззоқ Ҳамроев бизга тушунтириб берди: бу — Ҳамза Ҳакимзода Ниёзийнинг «Паранжи сирлари» («Холисхон») асари музикали вариантининг репетицияси.

Юқоридаги саҳна асарнинг учинчи кўринишидаги Маматполвон уйида бўлаётган воқеа экан. Лутфихон ая спектаклдаги яллачилар бошлиғи Мастура сатанг ролида. Талантли артистка образни тўла очишга хизмат қиладиган бир қанча штрихлар топиб, бузуқ Мастуранинг қиёфасини ажойиб ифодалайди.

Тамара Назарова муҳаббати муваффақиятсизликка учраган, юраги қайғу-ҳасратга тўлган, шароб ичиб олиб, дуторни «сайратиб», дилни пора қилувчи мунгли қўшиқлар орқали дарду аламларини ифодалайдиган Зеби образи устида астойдил ишламоқда. Репетицияни кўриб, Тамара Назарова ижодида Зеби образи тамошабинларни ҳурсанд қиладиган муваффақиятли образ бўлиб чиқади деган ишонч туғилади, кишида.

Артистка О. Фаёзованинг ўйинини кўриб жуда қувондик. Бу ёш санъаткор пул йўлида энг чиркин иш қилувчи қўшмачи Гулжон кампир образини яратиш учун кўп меҳнат қиляпти. О. Фаёзованинг ўйинида Ёсумон («Фарҳод ва Ширин») ролини дўндирган Лутфихон Саримсоқова тажрибасини яққол кўриш мумкин. Кекса саҳна устасининг тажрибаси ёшлар томонидан ижодий равишда ўзлаштирилаётганлиги қувонарли ҳолдир.

Холисхон ролини Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистка Эътибор Жалилова тайёрлаяпти. Холисхон — Жалилованинг шу пайтгача биз кўриб келган Холисхонлардан асосий фарқи шундаки, у ўзининг ички кечинмаларини, руҳий ҳолатларини кўпинча қўшиқ билан ифодалайди. Лекин бу образнинг ғоявий трактовкаси ўзгарган эмас.

Э. Жалилова Холисхон ҳиссиётини, қалбини яхши чизяпти-ю, бироқ артистка ҳозирча қаҳрамонининг характеридаги жасурлик, замонга қарши кескин кураш хусусиятларини умумлаштиролганича йўқ. Бу камчилик спектакль тамошабинга кўрсатилгунга қадар тугатилса, образнинг муваффақиятли чиқишига шубҳа қолмайди.

Спектаклнинг «Паранжи сирлари» деган ном билан юритилиши ҳам постановкага ўз таъсирини кўрсатяпти. Спектаклда асосий эътибор аёллар билан ёруғлик ўртасида қора девор бўлган мудҳиш паранжига, унинг ичидаги аёлларга, уларнинг аччиқ қисматига қаратилган. Аёллар ҳар хил бузғунчиликларни эл кўзидан муҳофаза қилувчи паранжини ва унинг ҳимоячиси бўлган замонни ўзларининг нолали қўшиқлари билан лаънатлайдилар.

Асарга музика ёзган композиторлар Т. Жалилов ва Г. Собитов ўртоқлар Ҳамза ва халқ қўшиқларидан ижодий фойдаланганлар.

Муқимий номли театр Ҳамза Ҳакимзода юбилейига бағишланган «Паранжи сирлари» музикали драмасини яқин кунлар ичида тамошабинларга тақдим этади. Спектаклни саҳналаштиришда театр коллективига муваффақиятлар тилаймиз.

Т. ИСЛОМОВ.

ТАНҚИД ВА БИБЛИОГРАФИЯ

СОВЕТ ҲОКИМИЯТИНИ МУСТАҲКАМЛАШДА ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ РОЛИ

Ҳақиқий халқ ҳокимияти бўлган Советлар — жаҳон тарихида биринчи бўлиб меҳнаткаш оммани давлатни идора қилишга ва уни бошқаришга жалб этди. Советлар ишчилар синфининг давлат формаси сифатида хўжалик ва маданий қурилиш соҳасида жуда катта роль ўйнади ва ўйнамоқда. Оммавий ва қудратли ташкилот бўлган Советлар чоризм ва сўнг Мувaққат ҳукуматни ағдаришда, пролетариат диктатурасини ўрнатишда, социализм ва коммунизм учун курашда алоҳида ўрин тутди ва тутмоқда.

Шунинг учун ҳам Советларнинг ташкил этилиши ва унинг фаолиятини ўрганиш тарихчилар олдида турган муҳим масалалардан биридир. КПСС XXI съездида қабул қилинган резолюцияда мамлакатимиз коммунистик жамият қурилишининг кенг авж олдирилган даврига кирган ҳозирги бир пайтда, Советларнинг роли алоҳида аҳамият касб этганлиги таъкидлаб ўтилди.

Биз фикр юритаётган тарих фанлари кандидати Ғ. Рашидовнинг «Тошкент Совети Совет ҳокимиятини мустаҳкамлаш учун курашда»[1]) деган китоби Ўзбекистонда энг йирик ва илғор, кўпгина тажрибага эга бўлган, курашларда чиниққан Тошкент Советининг пролетариат диктатурасини мустаҳкамлашдаги фаолиятининг биринчи даврига бағишланган. Автор Тошкент Советининг Совет ҳокимиятини мустаҳкамлашдаги ролини кўрсатиб беришда кенг архив материалларидан ижодий равишда фойдаланган. Шунингдек, Совет ҳокимиятини мустаҳкамлаш учун актив кураш олиб борган кишиларнинг хотираларидан дуруст фойдалана билган.

Китоб уч бобдан иборат. Автор китобнинг кириш қисмида Советларнинг вужудга келишини қисқача баён қилгандан сўнг, мамлакатимизда социализм ва коммунизм қурилишида тутган ва тутаётган ролини кўрсатиб беради. Шунингдек, кириш қисмида автор томонидан фойдаланилган асарлар ва архив материалларига қисқача характеристика ҳам берилган.

Асарнинг биринчи бобида Тошкент Советининг янги, Совет давлати органларини ташкил этишдаги роли кўрсатиб берилган. Айниқса, бу ерда Тошкент шаҳар Советининг III Ўлка Советлар съездини чақиришдаги ташаббуси дуруст ёритилган. Бундан ташқари, бу бобда Тошкент Советининг ўлка Халқ Комиссарлари Советига Туркистонда, шу жумладан унинг маркази Тошкентда эски, буржуа мустамлакачилик давлат аппаратини синдириб, унинг ўрнига Совет давлат аппаратини ташкил этишда кўрсатган катта ёрдами муфассал тасвирлаб берилган. Автор томонидан бу бобга киритилган энг қимматли материаллардан бири Тошкент Советида большевикларнинг «сўл» эсерларга қарши кураши ва бу курашда большевикларнинг ғалаба қилганлиги тўғрисидаги материалдир.

Китобнинг иккинчи бобида янги социалистик экономиканинг вужудга келиши ва маданий қурилишлар соҳасидаги Советларнинг биринчи қадамлари тўғрисида тўхтаб ўтилади. Тошкент Советининг биринчи йиллардаги фаолияти — ишчи контролини ўрнатиш, саноат корхоналарини миллийлаштириш, озиқовқат қийинчиликларига барҳам бериш, янги совет мактабларини ташкил этиш, совет вақтли матбуотини вужудга келтириш ва бошқа дастлабки тадбирларни амалга оширишдаги фаолияти кенг архив материаллари асосида дуруст кўрсатиб берилган.

Ўртоқ Ғ. Рашидов китобнинг сўнгги бобини Тошкент Советининг Совет автономиясини тузиш учун ва турли хил контрреволюцион чиқишларга қарши олиб борган курашини ёритишга бағишлаган. Тошкент Совети Туркистонда Совет қуролли кучларини ташкил этишда асосий роль ўйнади. Ташкил этилган қуролли кучлар эса меҳнаткаш омманинг актив ёрдами билан контрреволюцион кучларни тор-мор келтиришда катта ишлар қилди. Дутов, Зайцев ва бошқа ички ва ташқи душманларни тормор келтиришда Тошкент Совети томонидан юборилган қизил гвардиячи отрядлар халқ ҳурматига сазовор бўлдилар. Тошкент Совети Туркистон АССРни тузишда ҳам тўғри позицияда турди. У совет автономияси учун бўлган курашда биринчи қаторда борди ва зўр муваффақиятларга эришди. Туркистон ҳаётидаги бу катта масалаларни ҳал этишда Тошкент Советининг фаолияти жуда каттадир. Китобда бу воқеалар изчиллик билан тўғри ёритилган.

Китобнинг барча бобларида, айниқса, охирги қисмида Тошкент Советининг фаолияти тўғрисида янги материаллар берилган.

Асарнинг ютуқларидан бири яна шундан иборатки, унда маҳаллий меҳнаткашларнинг Совет ҳокимиятини мустаҳкамлаш учун бўлган курашдаги актив иштироки янги материаллар ва кекса большевикларнинг эсдаликлари асосида кенг тасвир этилган. М. Миршарапов, И. Ҳодиев, А. Тошхўжаев, А. Зоҳитбоев ва бошқа маҳаллий революционерларнинг номи биринчи марта ушбу китобда тилга олинган. Автор 1918 йилнинг апрелига келиб Тошкент Советининг составида 40 процентга яқин депутатлар маҳаллий миллат вакилларидан иборат эканлигини кўрсатиб ўтади.

Китобнинг юқорида биз айтиб ўтган ютуқлари билан бирга, унда йўл қўйилган баъзи камчиликларни ҳам кўрсатиб ўтиш ўринлидир. Бундай камчиликлардан бири — китобда контрреволюцион жамият бўлган «фуқаҳа жамияти»нинг етарли фош этилмаганлигидир. Автор бу реакцион жамиятнинг қачон тугатилганлигини ҳам конкрет кўрсатиб беролмаган. Шунингдек, Тошкент Советининг меҳнат интизомини мустаҳкамлаш учун олиб борган кураши ҳам жуда бўш ёритилган. Асосий камчиликлардан яна бири шуки, китобда автор томонидан фойдаланилган манбалар ва асарларнинг рўйхати берилмаган, хронологик жиҳатдан ҳам баъзи аниқсизликларга йўл қўйилган, яъни айрим воқеаларнинг ойи кўрсатилмасдан, фақат йилигина кўрсатилган.

Китобда йўл қўйилган бундай камчиликлардан қатъий назар, ўртоқ Ғ. Рашидовнинг Ўзбекистонда Совет ҳокимиятини мустаҳкамлаш учун курашда катта роль ўйнаган Тошкент Советининг фаолиятини ёритиб беришга бағишланган бу асари республикамиз тарихини ўрганишда муҳим манбалардан биридир.

А. РАЗЗОҚОВ,
тарих фанлари кандидати.

[1]) Ғ. Рашидов, «Ташкентский Совет в борьбе за упрочение Советской власти» (ноябрь 1917 — 1918 гг.) Госиздат УзССР. Т. 1960 г.

Телевизор экранида

23 ДЕКАБРДА
18.00 — Рус тилида ўқувчилар учун «Затейник» деган эшиттириш.
18.30 — «Куннинг янгиликлари» деган киножурнал.
18.40 — Ўзбек тилида халқаро масалалар юзасидан эшиттириш.
19.00 — Сўнгги ахборот.
19.20 — Бизнинг интервью.
19.40 — Ҳамза номли театр спектаклларидан парчалар.

Редактор ўринбосари М. ҚОРИЕВ.

Тошкентнинг томоша залларида

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА 23/XII да **Чио-Чио-Сан.**
ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 24/XII да **Ҳамза.**
МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 23/XII да **Оқ нилуфар**, 24/XII да **Равшан ва Зулхумор.**
Бир қиз қиссаси — «ИСКРА» (1 ва 2- залда), НАВОИЙ номли, «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).
Капитан Дабач — «ЎЗБЕКИСТОН», «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).
Прэри кўчаси (3- залда кундуз ва кечқурун), **Катта вальс** (кеч соат 11 да) — «ИСКРА».
Ворислар (эрталаб соат 10-20 минут, кундуз 12, 2 ва 4 да), **Оклахома** (кеч 6 ва 9 да) — «ВАТАН».

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА
Бугун ва ҳар куни
РСФСРда хизмат кўрсатган артист
ЮРИЙ ВЛАДИМИРОВИЧ
ДУРОВ
ГАСТРОЛЛАРИ
Томоша кеч соат 7 яримда бошланади.

Грампластинка кўчаси, 79- уйда турувчи **Амир Агишевнинг** Ш. Руставели кўчаси, 2- проезд, 141- уйда турувчи Люция Вакасовна Агишевадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Фрунзе район халқ судида кўрилади.

ОБУНА

«Союзпечать» бўлимларида, алоқа конторалари, бўлимлари ва агентликларида, шунингдек ўқув юртлари ва муассасалар, фабрика, завод, колхоз, совхоз ва РТСлардаги жамоатчи матбуот тарқатувчилар томонидан

қабул қилинади.

Обуна баҳоси:

бир йилга — 52 сўм 80 тийин,
олти ойга — 26 сўм 40 тийин,
3 ойга — 13 сўм 20 тийин,
1 ойга — 4 сўм 40 тийин.

ОБУНА ҚАБУЛ ҚИЛИШНИНГ ОХИРГИ МУДДАТИ — 25 ДЕКАБРГАЧА.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («Ташкентская правда») — орган Ташкентского обкома и горкома Коммунистической партии Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Редакциямизнинг АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси 26. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Коммутатор — 26334 ва 33262 орқали: Партия турмуши бўлими — 140, Пропаганда бўлими — 34808, 136. Совет қурилиши бўлими — 136. Адабиёт ва санъат бўлими —29040. 135. Қишлоқ хўжалик бўлими —29040, 135. Саноат ва транспорт бўлими, Маданият бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими — 34048, 156. Маҳаллий ахборот бўлими — 29040, 50. Секретариат — 34808, 115, Эълонлар бўлими — 28142.

Р 10754. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. А. 1941.